

"حقوق مدنی"

۱- شخصی مال غیرمنقولی را که تصوری کرده متعلق به همسر اوست، به صورت فضولی فروخته است. بعداً معلوم می شود که این مال متعلق به محجوری بوده است که قیمومت او را به عهده دارد. این معامله چه حکمی دارد؟

- (۱) غیرنافذ است و به صرف تنفیذ قیّم، نافذ نمی شود.
 (۲) غیرنافذ است و با تنفیذ قیّم نافذ می گردد.
 (۳) صحیح است.
 (۴) باطل است.

***گزینه ۱ پاسخ صحیح است.**

این سوال ترکیبی از مواد ۱۲۴۱ و ۲۵۵ است.

۲- شخصی نسبت به ثلث اموالش، وصیت نامه خودنوشت تنظیم کرده و به قصد خودکشی، مقداری سم مصرف می کند، این وصیت چه وضعیتی دارد؟

- (۱) غیرنافذ است و در صورتی که منجر به فوت نگردد، موصی باید آن را تنفیذ کند.
 (۲) غیرنافذ است و در صورت فوت موصی، اعتبار آن منوط به تنفیذ ورثه است.
 (۳) باطل است.
 (۴) صحیح است.

***گزینه ۴ پاسخ است.**

به مفهوم ماده ۸۳۶ قانون مدنی و زیر نویس شماره چهار این ماده مراجعه شود.

۳- بعد از وقوع بیع، خریدار مبیع را به شخص ثالثی می فروشد، در صورت اقاله بیع اول، اقاله و بیع دوم چه حکمی دارند؟

- (۱) اقاله باطل می شود و بیع دوم صحیح است.
 (۲) اقاله و بیع دوم، هر دو صحیح است.
 (۳) اقاله صحیح است و بیع دوم باطل می شود.
 (۴) اقاله صحیح است و بیع دوم منفسخ می شود.

***گزینه ۲ پاسخ است.**

به ماده حاشیه ۹ ماده ۲۸۳ ق.م که می گوید اثر اقاله ناظر به آینده است و ماده ۲۸۶ مراجعه شود. اقاله در صورتی که شرایط آن فراهم آید قابل تحقق است و تلف حکمی یا واقعی عوضین مانع از اقاله نخواهد بود و در صورت اقاله به مثل یا قیمت مراجعه خواهد شد. ضمناً اقاله نمیتواند صحت معامله ای را که قبل از اعمال آن واقع شده است را به مخاطره اندازد.

۴- کدام مورد در خصوص قرارداد کمک و نجات دریایی که در حین خطر و در شرایط اضطراری منعقد شده باشد، صحیح است؟

- (۱) ممکن است توسط دادگاه ابطال شود.
 (۲) تابع احکام معاملات اضطراری و صحیح است.
 (۳) باطل است
 (۴) غیرنافذ است.

***گزینه ۱ پاسخ است.**

به موجب ماده ۱۷۹ قانون دریایی ایران این معامله قابل ابطال است. همچنین ماده ۲۰۶ قانون مدنی و زیر نویس ۲ این ماده مراجعه شود. سو استفاده از اضطرار شخص معامله را اگرایی خواهد نمود و در صورت عدم تنفیذ از سوی مکره این معامله باطل خواهد شد.

۵- به موجب منطوق رأی وحدت رویه شماره ۷۳۳ هیئت عمومی دیوان عالی کشور در باب ضمان درک، کدام مورد در خصوص تعهد فروشنده فضولی صحیح است؟

- (۱) باید علاوه بر ثمن، قیمت روز مبیع را به مشتری مسترد کند.
 (۲) باید از باب تعهد استرداد ثمن، کاهش ارزش ثمن را جبران کند.
 (۳) باید بر مبنای تعهد پرداخت غرامت، کاهش ارزش ثمن را جبران کند.
 (۴) باید با رعایت ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی، خسارت تأخیر را پرداخت کند.

***گزینه ۳ پاسخ است**

رأی شماره: ۷۳۳-۱۳۹۳/۷/۱۵

رأی وحدت رویه هیات عمومی دیوان عالی کشور ؛

به موجب ماده ۳۶۵ قانون مدنی ، بیع فاسد اثری در تملک ندارد، یعنی بیع و ثمن کماکان در مالکیت بایع و مشتری باقی می ماند و حسب مواد ۳۹۰ و ۳۹۱ قانون مرقوم، اگر بعد از قبض ثمن، مبیع کلاً یا جزاً مستحق للغير درآید، بایع ضامن است و باید ثمن را مسترد دارد و در صورت جهل مشتری به وجود فساد، از عهده غرامات وارد شده بر مشتری نیز برآید و چون ثمن در اختیار بایع بوده است در صورت کاهش ارزش ثمن و اثبات آن، با توجه به اطلاق عنوان غرامات در ماده ۳۹۱ قانون مدنی بایع قانوناً ملزم به جبران آن است. بنابراین داد نامه شماره ۳۶۰ مورخ ۸۹/۳/۳۱ شعبه یازدهم دادگاه تجدید نظر استان آذربایجان غربی در حدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء، صحیح و قانونی تشخیص می گردد. این رای طبق ماده ۲۷۰ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاه ها لازم الاتباع است

۶- اگر ضامن با رضایت مضمون له پرداخت دین را به شخص ثالث حواله داده باشد، کدام مورد صحیح است؟

(۱) ضامن وقتی حق مراجعه به مضمون عنه را دارد که شخص ثالث، حواله را قبول و دین را پرداخت کرده باشد.

(۲) ضامن وقتی حق مراجعه به مضمون عنه را دارد که مضمون عنه به حواله رضایت داده باشد.

(۳) ضامن وقتی حق مراجعه به مضمون عنه را دارد که شخص ثالث، حواله را قبول کرده باشد.

(۴) ضامن حق مراجعه به مضمون عنه را دارد.

***گزینه ۳ پاسخ است**

به موجب مواد ۷۱۰ و ۷۲۵ قانون مدنی رضایت شخص ثالث (محال علیه) عقد حواله محقق می شود و تحقق حواله به منزله پرداخت دین است.

۷- در خصوص اهلیت تمتع اشخاص حقیقی، کدام مورد صحیح است؟

(۱) هر انسانی اهلیت تمتع دارد و تمام انسان ها از تمام حقوق مدنی برخوردار هستند.

(۲) هر انسانی اهلیت تمتع دارد، از این رو هیچ انسانی نمی تواند از هیچ حق مدنی محروم شود.

(۳) هر انسانی اهلیت تمتع دارد، اما بعضی از انسان ها ممکن است از حقوق مدنی برخوردار نباشند.

(۴) هر انسانی اهلیت تمتع دارد، اما بعضی از انسان ها ممکن است از بعضی از حقوق مدنی برخوردار نباشند.

***گزینه ۴ پاسخ است.**

به مواد ۹۵۸ و ۹۶۱ ق.م مراجعه شود. بعضی از انسانها ممکن است از برخی از حقوق مدنی برخوردار نباشند که برخی از مصادیق آن در ماده ۹۶۱ آمده است.

۸- در قرارداد بیعی مقرر شده است که در صورت عدم انجام تعهد از سوی فروشنده، وی مکلف به پرداخت مبلغ معینی وجه التزام است. بایع از اجرای

تعهد خودداری نموده است. براساس قواعد عمومی، کدام مورد صحیح است؟

(۱) خریدار فقط حق مطالبه وجه التزام را دارد.

(۲) خریدار حق جمع وجه التزام و اصل تعهد را ندارد.

(۳) فروشنده در ایفای اصل تعهد یا پرداخت وجه التزام، مخیر است.

(۴) فروشنده می تواند قرارداد را فسخ و فقط وجه التزام پرداخت کند.

***گزینه ۲ پاسخ است.**

وجه التزام بابت خسارت عدم انجام تعهد است و مطالبه خسارت عدم انجام تعهد با اصل تعهد جمع نمیگردد.

برای مطالعه بیشتر به شماره ۸۲۹ جلد ۴ قواعد عمومی قراردادهای دکتر کاتوزیان مراجعه نمایید

۹- کدام مورد، در خصوص اسباب انحلال قرارداد صحیح است؟

(۱) امکان اقاله قرارداد مطابق قاعده نیست.

(۲) بطلان قرارداد، جزو اسباب انحلال قرارداد است.

(۳) امکان فسخ قرارداد در عقود لازم، خلاف قاعده نیست.

(۴) انفساخ قرارداد قهری است و تنها ناشی از سبب قانونی نیست.

***گزینه ۴ پاسخ است.**

قهری بودن انحلال در تمام مواردی که واژه انفساخ به کار برده می شود به این معنی است که عقد بدون اینکه نیاز به عمل حقوقی اضافی باشد، خود به خود از بین می

رود و حق انتخاب برای یکی از دو طرف یا دادگاه باقی نمی ماند. پس قهری بودن انحلال قرارداد منافاتی با ارادی بودن سبب آن ندارد. سبب انفساخ تنها قانون نیست

بلکه اراده های متعاملین نیز میتواند سبب انفساخ را فراهم آورد. متعاملین میتوانند شرط فاسخی را در قرارداد خود بگنجانند که با حصول آن شرط قرارداد قهراً منفسخ

می گردد.

برای مطالعه بیشتر مراجعه شود به شماره ۲۶ جلد اول و شماره های ۱۰۸۲ الی ۱۰۸۴ جلد ۵ قواعد عمومی قراردادهای.

۱۰- کدام مورد در خصوص خسارت تنبیهی در حقوق ایران، صحیح است؟

(۱) در موارد مشخصی دادگاه می تواند به پرداخت آن رأی دهد.

(۲) در تمام موارد، به صلاح دید دادگاه می تواند مورد حکم قرار گیرد.

(۳) تنها در خصوص خسارات بدنی به آن حکم داده می شود.

(۴) در هیچ موردی پذیرفته نشده است.

***گزینه ۱ پاسخ است**

بر اساس بند ۳ ماده واحده قانون اصلاح قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی مصوب

۱۳۷۹ این خسارت قابل مطالبه است. در سال ۱۳۷۹ مفهوم خسارت تنبیهی به طور محدود وارد سیستم حقوقی ایران شد به گونه ای که در پرونده های بین المللی این

قسم خسارت به صورت رفتار متقابل مورد رای واقع میشود. در وضعیت فعلی در حقوق ایران، این ماده در حقوق داخلی قابلیت استناد ندارد. اما با توجه به صورت سوال که خسارت تنبیهی را در حقوق ایران مطرح نموده لذا گزینه یک صحیح خواهد بود.

{قانون اصلاح قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی قانون اصلاح قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی ماده واحده - برای مقابله و جلوگیری از نقض بیشتر مقررات و موازین حقوق بین الملل توسط دولتهایی که مصونیت قضائی دولت جمهوری اسلامی ایران را نادیده گرفته و می گیرند بند ذیل به عنوان بند (۳) به ماده واحده قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی مصوب ۱۳۷۸،۸،۱۸ اضافه می شود: ۳ - با توجه به اصل عمل متقابل میزان در تقویم خسارات مادی و معنوی زیان دیدگان و در صورت لزوم خسارات تنبیهی احکام مشابه صادره از دادگاههای خارجی خواهد بود. تبصره ۱ - محکوم، به، به ریال تعیین و به علاوه میزان طلای معادل محکوم، به نیز به قیمت تاریخ صدور حکم در رأی قید می شود. تبصره ۲ - هزینه دادرسی و مالیات وکلای خواهان این نوع دعاوی پس از اجرای حکم به حساب خزانه داری کل واریز خواهد شد. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ یازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹،۸،۱۱ به تایید شورای نگهبان رسیده است.}

ماده ۴ قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۱ به خسارت تنبیهی اشاره کرده و آنرا مورد تایید قرار داده است.

قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولتهای خارجی

ماده ۱- به موجب این قانون برای مقابله و جلوگیری از نقض مقررات و موازین حقوق بین الملل، اشخاص حقیقی و حقوقی می توانند از اقدامات دولتهای خارجی که مصونیت قضائی دولت جمهوری اسلامی ایران و یا مقامات رسمی آن را نقض نمایند، در دادگستری تهران اقامه دعوی کنند. در این صورت دادگاه مرجع الیه مکلف است به عنوان عمل متقابل به دعاوی مذکور رسیدگی و طبق قانون، حکم مقتضی صادر نماید. فهرست دولتهای مشمول عمل متقابل توسط وزارت امور خارجه تهیه و به قوه قضائیه اعلام می شود. موارد موضوع این ماده عبارت است از:.....

ماده ۴- با توجه به اصل عمل متقابل، میزان، در تقویم خسارات مادی، معنوی و تنبیهی زیان دیدگان، مشابه احکام صادره از دادگاه خارجی است.

۱۱- در حوادث رانندگی، چنانچه زیان دیده زن باشد و فوت شود، با فرض معلوم بودن بیمه گر و عدم ورشکستگی او، کدام مورد در خصوص مسئولیت بیمه گر و صندوق تأمین خسارت بدنی، صحیح است؟

۱) حتی اگر وسیله نقلیه دارای بیمه شخص ثالث باشد، پرداخت معادل دیه کامل مرد، به عهده صندوق است.

۲) پرداخت معادل یک دیه کامل مرد بر عهده بیمه گر است و صندوق در صورت بیمه نبودن وسیله نقلیه، دیه پرداخت می کند.

۳) پرداخت معادل دیه کامل مرد به عهده بیمه گر است و بیمه گر نسبت به نصف آن، حق رجوع به صندوق دارد.

۴) پرداخت نصف دیه کامل مرد به عهده بیمه گر و نصف دیگر آن، به عهده صندوق است.

*گزینه ۲ پاسخ است.

به موجب ماده ۴ و ماده ۱۰ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث مصوب ۱۳۸۷ گزینه ۲ صحیح خواهد بود. ممکن است تصور شود که بر اساس تبصره ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی مواد ۴ و ۱۰ قانون بیمه اجباری نسخ ضمنی شده است در حالیکه این تبصره عام موخری است که نسخ خاص مقدم نخواهد بود. موید این نظر، نظریه اداره حقوقی است که در ذیل می آید.

نظریه مشورتی مورخ ۹۲/۶/۶

تبصره ذیل ماده ۵۵۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲/۲/۱ که مقرر داشته..... «در کلیه جنایاتی که مجنی علیه مرد نیست، معادل تفاوت دیه تا سقف دیه مرد از

صندوق تأمین خسارت های بدنی پرداخت می شود.» مربوط به جنایات مقرر در این قانون است و نه تنها نسخ تبصره ۲ ماده ۴ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری

مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۸۷/۴/۱۶ نیست بلکه در مقام گسترش دایره شمول آن مقررات بوده و آنرا به غیر از حوادث رانندگی نیز تسری داده است بنابراین ماده ۵۵۱ این قانون و تبصره ۲ ماده ۴ قانون بیمه اجباری مسولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه..... مصوب ۸۷/۴/۱۶ و مقررات مربوط به حوادث ناشی از کار و حوادث رانندگی بدون داشتن بیمه نامه خودرو هر یک در جای خود قابل اعمال است.

۱۲- بر اساس قانون پیش فروش آپارتمان، اگر مساحت آپارتمان براساس صورت مجلس تفکیکی بیش از مساحت مقرر در قرارداد پیش فروش درآید، کدام مورد صحیح است؟

۱) پیش خریدار و پیش فروشنده هر دو حق فسخ دارند، مشروط بر اینکه اختلاف مساحت بیش از ۵٪ باشد.

۲) فقط پیش خریدار حق فسخ دارد. مشروط بر اینکه اختلاف مساحت بیش از ۵٪ باشد.

۳) پیش فروشنده و پیش خریدار در هر حال حق فسخ دارند.

۴) فقط پیش فروشنده حق فسخ دارد.

*** گزینه ۲ پاسخ است.**

ماده ۷ قانون پیش فروش ساختمان به صراحت به این سوال پاسخ داده است.

ماده ۷؛ در صورتی که مساحت بناء براساس صورت مجلس تفکیکی، کمتر یا بیشتر از مقدار مشخص شده در قرارداد باشد، مابه التفاوت براساس نرخ مندرج در قرارداد مورد محاسبه قرار خواهد گرفت، لیکن چنانچه مساحت بنا تا پنج درصد افزون بر زیربنای مقرر در قرارداد باشد، هیچکدام از طرفین حق فسخ قرارداد را ندارند و در صورتیکه بیش از پنج درصد باشد صرفاً خریدار حق فسخ قرارداد را دارد.

۱۲- شخصی ملکی را بر اولاد خود، نسلاً بعد نسل وقف کرده است. او دارای یک پسر به نام علی و یک دختر به نام زهرا است. در صورتی که علی فوت شود و دارای یک پسر به نام رضا و یک دختر به نام معصومه باشد، کدام مورد صحیح است؟

(۱) سهم رضا از منافع وقف، دو برابر سهم معصومه است.

(۲) سهم رضا و معصومه از منافع وقف، مساوی خواهد بود.

(۳) رضا و معصومه هیچ گاه حقی بر منافع وقف نخواهند داشت.

(۴) تا زمانی که زهرا در قید حیات است. رضا و معصومه از منافع وقف منتفع نخواهند شد.

*** گزینه ۴ پاسخ است.**

به ماده ۷۳ قانون مدنی و زیرنویس شماره ۴ این ماده که مشعر است بر رای وحدت رویه مورخ ۲۶/۱۲/۱۳۴۲ مراجعه شود. رای وحدت رویه پاسخ این سوال را به صراحت بیان می دارد.

۱۴- شخصی ملک دیگری را بدون سمت نمایندگی، به مبلغ معینی، برای خود فروخته و ثمن آن را دریافت نموده است. مالک پس از اطلاع، فقط بیع را تنفیذ می کند، کدام مورد صحیح است؟

(۱) ثمن متعلق به بایع فضولی است.

(۲) بایع فضولی باید ثمن را به مالک پرداخت کند.

(۳) بایع فضولی باید ثمن را به خریدار بازگرداند.

(۴) بایع فضولی باید ثمن را به مالک پرداخت کند و در صورت امتناع وی از گرفتن ثمن آن را به حاکم بسپارد.

*** گزینه ۳ پاسخ است.**

به ماده ۲۶۰ و ۶۶۵ ق.م.م.م مراجعه شود. مفهوم این ماده پاسخ سوال را روشن می نماید. برای مطالعه بیشتر به شماره ۳۶۹ جلد سوم قواعد عمومی قراردادهای دکتر کاتوزیان مراجعه شود.

۱۵- درخواست تقسیم مال مشترک از سوی یکی از شرکا، در کدامیک از موارد زیر، امکان پذیر است؟

(۱) بخشی از ملک موقوفه باشد.

(۲) تقسیم موجب از مالیت افتادن تمام مال مشترک شود.

(۳) تقسیم موجب کاهش بیش از حد متعارف قیمت مال شود.

(۴) شرکا به صورت الزام آوری ملتزم بر عدم تقسیم شده باشند.

*** گزینه ۱ پاسخ است**

به مواد ۵۸۹، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۵ و ۵۹۷ مراجعه شود.

تقسیم مال مشترک در برخی موارد ممنوع شده است: ۱- در صورتی که تقسیم مال متضمن این باشد که تمام مال مشترک یا بخشی از آن از مالیت بیفتند. قانونگذار شرکا را از چنین تقسیمی حتی با تراضی منع نموده است. ۲- در صورتی که تقسیم مال مشاع موجب ضرر باشد و منظور از ضرر نیز نقصان فاحش قیمت به مقداری که عاداتاً قابل مسامحه نباشد، است که البته با رضایت شریک متضرر تقسیم ممکن است. ۳- چنانچه شرکا به وجه ملزومی، ملتزم بر عدم تقسیم شده باشند.

۱۶- در صورت امتناع از وصلت منظور توسط هر یک از طرفین در دوران نامزدی، کدام مورد صحیح است؟

(۱) مطالبه خسارت تحت شرایطی مقدور است.

(۲) صرف امتناع از وصلت، موجب ضمان است.

(۳) امکان الزام به انعقاد نکاح وجود دارد.

(۴) امکان مطالبه خسارت وجود ندارد.

*** پاسخ گزینه ۱ است.**

بر اساس ماده ۱۰۳۵، صرف امتناع از وصلت موجب نمیشود که طرف مقابل بتواند از ممتنع مطالبه خسارت نماید لیکن دکترین بر این عقیده اتفاق نظر دارند که امکان برهم زدن نامزدی منافاتی با مسولیت ناشی از سو استفاده از این حق ندارد که طبق قواعد عمومی مسولیت مدنی مطالبه خسارت در صورت سو استفاده از حق توسط ممتنع قابل مطالبه است (زیرنویس شماره ۴ ماده ۱۰۳۵)

۱۷- در مواردی که شخصی به عنوان سبب و دیگری به عنوان مباشر در وقوع خسارت بدنی نقش دارند، کدام مورد صحیح است؟

(۱) مباشر مسئول است نه سبب

(۲) مباشر مسئول است نه سبب، مگر در موارد استثنایی.

(۳) عاملی که خسارت مستند به او است، مسئول است.

(۴) صرف نظر از درجه تأثیر، به نسبت مساوی مسئول هستند.

*گزینه ۳ پاسخ است

به نص ماده ۴۹۲ قانون مجازات اسلامی مراجعه شود.

۱۸- اگر بعد از تقسیم ترکه معلوم شود که متوفا مدیون بوده است، کدام مورد صحیح است؟(در اصل سوالات نیز کلمه متوفا به همین شکل درج شده است)

(۱) تقسیم صحیح است و طلبکار می تواند به هر یک از وراث، برای دریافت تمام طلب خود مراجعه کند.

(۲) تقسیم صحیح است و طلبکار می تواند به نسبت مالکیت هر وارث بر اموال ترکه، به او رجوع کند.

(۳) تقسیم صحیح است و طلبکار می تواند نسبت به تصرف هر وارث بر اموال ترکه، به او مراجعه کند.

(۴) تقسیم باطل است

*گزینه ۲ پاسخ است.

به ماده ۶۰۶ ق.م.م مراجعه شود.

۱- تقسیم ترکه حقی از طلبکاران را ضایع نمیکند. ترکه همچنان وثیقه آنها است و میتوانند از هر بخش که باقی مانده باشد در صورت لزوم، طلب خود را استیفا کنند.

۲- پس از مرگ مدیون دیون خود به خود بین وراث تقسیم میشود و هر کدام به نسبت سهمی که از ترکه میبرد مسؤل ادای دیون است.

۱۹- کدام مورد در خصوص اداره مال مشاع، صحیح است؟

(۱) همواره تابع اراده اکثریت است.

(۲) همواره تابع اراده اجتماعی شرکا است.

(۳) اصولاً تابع اراده اکثریت شرکا است ولی در موارد استثنایی، تابع اراده اجماعی آنان است.

(۴) اصولاً تابع اراده اجماعی شرکا است ولی در موارد استثنایی تابع اراده اکثریت است.

*گزینه ۴ پاسخ است.

بر اساس ماده ۵۸۱ و ۵۸۲ اصل بر این است که تصرف و اداره مال مشاع بدون موافقت همه مالکان مجاز نیست. چون شرکت شخصیت حقوقی ندارد و سازمانهای خاص تصمیم گیری در آن پیش بینی نشده است نمیتوان عقیده اکثریت را به عنوان نظر شرکت بر اقلیت تحمیل کرد. پس ناچار بایستی در اداره شرکت اتفاق نظر وجود داشته باشد. البته بر اساس ماده ۵۷۶ قانون مدنی طرز اداره اموال مشترک تابع شرایط مقرر بین شرکا خواهد بود که شرکا میتوانند با قرارداد خصوصی نظر خود را جایگزین قانون کنند. همچنین بر اساس ماده ۶ قانون تملک آپارتمانها نیز نظریه اکثریت مالکین را برای اداره قسمتهای مشترک پذیرفته است

۲۰- کدام مورد در خصوص اتلاف منفعت و عدم النفع صحیح است؟

(۱) اتلاف منفعت و عدم النفع مفاهیم واحدی هستند، و هیچ یک ضمان آور نیستند.

(۲) اتلاف منفعت و عدم النفع مفاهیم واحدی هستند و هر دو ضمان آورند.

(۳) اتلاف منفعت در هر حال ضمان آور است.

(۴) عدم النفع در هر حال ضمان آور است.

*گزینه ۳ پاسخ است.

اموال شامل عین مال، منفعت و حق میشود. عدم النفع (از بین رفتن منفعت) با از بین رفتن مال که شامل منفعت نیز میشود متفاوت است.

به اتفاق نظر حقوقدانان، در خصوص تلف مال که منفعت نیز از اقسام آن است در صورت وجود ارکان سه گانه مسوولیت مدنی(فعل زیانبار، ورود ضرر و رابطه سببیت)

خسارت قابل مطالبه است ولی در خصوص مطالبه عدم النفع هم در فقه امامیه و هم در بین حقوقدانان اختلاف نظر وجود دارد لکن نظر برگزیده در فقه و دکترین

حقوقی این است که عدم النفعی که ممکن الحصول (فوت منفعت مسلم) باشد یعنی بر حسب جریان عادی امور حصول آن معقول و متصور باشد قابل مطالبه است ولی

عدم النفع محتمل الحصول یعنی منفعتی که احتمال وصول آن ضعیف است قابل مطالبه نیست.

"آیین دادرسی مدنی"

۲۱- چنانچه تمامی مراجعی که در قوانین پیش بینی شده تشکیل شده باشند، رسیدگی به دعوی حجر، در صلاحیت کدام مرجع است؟

(۱) دادسرای عمومی و انقلاب

(۲) شورای حل اختلاف

(۳) دادگاه عمومی حقوقی

(۴) دادگاه خانواده

*گزینه ۴ پاسخ می باشد

رسیدگی به دعوی مربوط به حجر و رفع آن بر طبق بند ۱۲ از ماده ۴ قانون جدید حمایت خانواده در صلاحیت دادگاه خانواده است.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۲- استرداد دادخواست در شعب بدوی دیوان عدالت اداری

(۱) در صورتی پذیرفته می شود که طرف شکایت پاسخ نداده و به استرداد راضی باشد.

(۲) در صورتی پذیرفته می شود که پاسخ طرف شکایت واصل نشده باشد.

(۳) در هیچ صورتی پذیرفته نمی شود.

(۴) در هر حال پذیرفته می شود.

*** گزینه ۲ پاسخ می باشد**

مطابق با ماده ۴۵ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ استرداد دادخواست قبل از وصول پاسخ طرف شکایت امکان پذیر است که در این صورت شعبه بدوی قرار ابطال دادخواست صادر می کند که دارای اعتبار امر مختومه نمی باشد البته شاکی در تمامی مراحل قبل از صدور رای می تواند از شکایت خود به کل صرف نظر نماید که در این مورد، قرار سقوط شکایت که دارای اعتبار امر مختومه است، صادر می شود.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۳- خواهان در دعوایی که خواسته آن استرداد یک دستگاه جرثقیل است، خواسته را چگونه باید تقویم کند؟

(۱) مبلغی که کارشناس، قبل از شروع به رسیدگی معین می نماید.

(۲) هر مبلغی که بخواهد، می تواند معین نماید.

(۳) مبلغ مذکور در مستند دعوا

(۴) مبلغ واقعی جرثقیل

*** گزینه ۲ پاسخ می باشد.**

در حقوق ایران و در دعاوی مالی غیر از وجه نقد و ارز، خواهان می تواند خواسته خود را به هر مبلغی تقویم کند و بر همین اساس، نیز هزینه دادرسی پرداخت می کند (به استثنای دعاوی غیر منقول و مطالبه سکه طلا) البته در مواردی خوانده می تواند به این تقویم خواسته اعتراض نماید (به شرط موثر بودن اعتراض در مراحل بعدی، اعلام بهای مورد نظر تا اولین جلسه دادرسی)

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۴- کدام مورد، در خصوص اقرار و کیل علیه موکل خود در جریان دادرسی، صحیح است؟

(۱) اگر قاطع دعوی و در دادگاه باشد، پذیرفته می شود.

(۲) نسبت به اموری که قاطع دعوی است، پذیرفته می شود.

(۳) نسبت به اموری که قاطع دعوی است، پذیرفته نمی شود.

(۴) چنانچه وکیل وکالت در اقرار داشته باشد، اقرار قاطع دعوی پذیرفته می شود.

*** گزینه ۳ پاسخ می باشد.**

مطابق با ماده ۲۰۵ ق.آیین دادرسی مدنی اقرار وکیل علیه موکل در اموری که قاطع دعوا است پذیرفته نمی گردد.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۵- در صورتی که طرف دعوا برای جرح گواه از دادگاه استمهال نماید، دادگاه چه اقدامی انجام می دهد؟

(۱) حداکثر به مدت یک هفته مهلت خواهد داد

(۲) حداکثر به مدت ده روز مهلت می دهد.

(۳) جلسه رسیدگی را تجدید می کند.

(۴) مهلت متناسب خواهد داد.

*** گزینه ۱ پاسخ می باشد.**

با عنایت به تبصره ماده ۲۳۴ در صورتی که طرف دعوا برای جرح گواه از دادگاه استعمال نماید، دادگاه حداکثر به مدت یک هفته مهلت خواهد دارد.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۶- چنانچه نسبت به سند مورد استناد خواهان، با ذکر دلیل ادعای جعل شود، اقدام دادگاه کدام است؟

(۱) چنانچه سند عادی باشد، خواهان باید در همان جلسه، اصل سند را ابراز نماید.

(۲) تنها چنانچه سند رسمی باشد، دادگاه به خواهان اخطار می کند که چنانچه به استفاده از سند باقی است، ظرف ۱۰ روز اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم نماید.

(۳) تنها چنانچه سند عادی باشد، دادگاه به خواهان اخطار می کند که چنانچه به استفاده از سند باقی است، ظرف ۱۰ روز اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم نماید.

(۴) دادگاه به خواهان اخطار می کند که چنانچه به استفاده از سند باقی است، ظرف ۱۰ روز اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم نماید.

*** گزینه ۴ پاسخ می باشد.**

مطابق با ماده ۲۲۰ از قانون آیین دادرسی مدنی، چنانچه نسبت به سند مورد استناد خواهان یا ذکر دلیل ادعای جعل شود چه در اسناد عادی و چه در اسناد رسمی، ادعای حیثیت و دلایل آن به طرف مقابل ابلاغ و به وی اعلام می شود. چنانچه به استفاده از اصل سند باقی است، موظف است ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ، اصل سند موضوع ادعای جعل را به دفتر دادگاه تسلیم نماید.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۷- آیا در دعوی ممانعت از حق ورود شخص ثالث مجاز است؟

(۱) مجاز نیست.

(۲) تنها در مرحله نخستین، مجاز است.

(۳) تا وقتی که رسیدگی خاتمه نیافته، چه در مرحله بدوی باشد یا تجدیدنظر، مجاز است.

(۴) تنها در مرحله نخستین و تا اولین جلسه دادرسی مرحله تجدیدنظر، مجاز است.

*گزینه ۳ پاسخ می باشد.

بغیر از مرحله اعاده دادرسی در کلیه دعوی حقوقی اشخاصی که برای خود مستقلاً حقی قابل باشند یا خود را در مستحق شدن یکی از اصحاب دعوا ذی نفع بدانند تا

قبل از ختم رسیدگی اعم از آنکه دعوا در مرحله تجدیدنظر باشد یا بدوی می توانند ورود ثالث نمایند (ماده ۱۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی)

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۸- چنانچه هر یک از طرفین دعوا، دادخواست تجدیدنظر خود را مسترد نماید، دادگاه تجدیدنظر چه قراری صادر می نماید؟

(۱) قرار عدم استماع دعوی تجدیدنظر

(۲) قرار ابطال دادخواست تجدیدنظر

(۳) قرار سقوط دعوی تجدیدنظر

(۴) قرار رد دعوی تجدیدنظر

*گزینه ۲ پاسخ می باشد.

ماده ۳۶۳ - چنانچه هر یک از طرفین دعوا دادخواست تجدید نظر خود را مسترد نمایند، مرجع تجدید نظر، قرار ابطال دادخواست تجدید نظر را صادر می نماید.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۲۹- دیوان عالی کشور در فرجام خواهی، در کدام صورت مبادرت به نقض بلارجاع رأی می کند؟

(۱) رأی، خلاف شرع و موازین قانونی باشد.

(۲) اصول دادرسی و قواعد امره رعایت نشده باشد.

(۳) مفاد رای صادره با یکی از مواد قانونی مطابقت نداشته باشد.

(۴) رأی دادگاه خارج از خواسته خواهان صادر شده باشد.

*گزینه ۴ پاسخ می باشد.

مطابق ماده ۴۰۳ ق.آ.د.ماگر رای مورد درخواست فرجام از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا مشخصات طرفین دعوا و نظیر آن متضمن اشتباهی باشد که به اساس

رای لطمه وارد نکند، دیوان عالی کشور آن را اصلاح و رای را ابرام می نماید. همچنین اگر رای دادگاه به صورت حکم صادر شود ولی از حیث استدلال و نتیجه منطبق با

قرار بوده و متضمن اشکال دیگری نباشد، دیوان عالی کشور آن را قرار تلقی و تایید می نماید و نیز آن قسمت از رای دادگاه که خارج از خواسته خواهان صادر شده

باشد، نقض بلارجاع خواهد شد.

تبصره - هرگاه سهو یا اشتباه یادشده در این ماده در رای فرجامی واقع شود، تصحیح آن بادیوان عالی کشور خواهد بود.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۳۰- هرگاه جهتی که موجب دستور موقت شده است، مرتفع شود، کدام دادگاه آن دستور را لغو می کند؟

(۱) دادگاه صادرکننده دستور موقت و اگر دعوا در دادگاه مطرح باشد، دادگاه رسیدگی کننده

(۲) دادگاه صادر کننده دستور موقت، هر چند اصل دعوا در آن مطرح نباشد.

(۳) در هر حال، دادگاه رسیدگی کننده به اصل دعوا

(۴) در هر حال، دادگاه صادر کننده دستور موقت

*گزینه ۱ پاسخ می باشد.

مطابق ماده ۳۲۲، هرگاه جهتی که موجب دستور موقت شده است مرتفع شود، دادگاه صادرکننده دستور موقت آن را لغو می نماید و اگر اصل دعوا در دادگاه مطرح

باشد، دادگاه رسیدگی کننده دستورا لغو خواهد نمود.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.)

۳۱- اگر در جریان دادرسی خوانده ورشکسته شود، دادگاه چه اقدامی انجام می دهد؟

(۱) رسیدگی را متوقف و مراتب را به اداره تصفیه امور ورشکستگی اعلام می کند.

(۲) رسیدگی را به طور موقت، متوقف و مراتب را به طرف دیگر اعلام می کند.

(۳) قرار عدم استماع دعورا صادر نموده و به طرف دیگر اعلام می کند.

(۴) قرار رد دعوا صادر نموده و به اداره امور ورشکستگی ابلاغ می کند.

*گزینه ۲ پاسخ می باشد.

همانطور که در ماده ۱۰۵ قانون آیین دادرسی مدنی آمده است: ماده ۱۰۵ - هر گاه یکی از اصحاب دعوا فوت نماید یا محجور شود یا سمت یکی از آنان که به موجب

آن سمت، داخل دادرسی شده زایل گردد دادگاه رسیدگی را به طور موقت متوقف و مراتب را به طرف دیگر اعلام میدارد. پس از تعیین جانشین و درخواست ذی نفع،

جریان دادرسی ادامه می یابد مگر این که فوت یا حجر یا زوال سمت یکی از اصحاب دعوا تاثیری در دادرسی نسبت به دیگران نداشته باشد که در این صورت دادرسی نسبت به دیگران ادامه خواهد یافت ..

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

۳۲- در درخواست سازش، در صورتی که علی رغم ابلاغ صحیح، خواننده از حضور استنکاف نماید، دادگاه چه اقدامی انجام می دهد؟

(۱) مراتب را صورت مجلس کرده و به درخواست کننده سازش، برای اقدام قانونی اعلام می نماید.

(۲) درخواست را برای رسیدگی به اصل دعوا، در نوبت رسیدگی قرار می دهد.

(۳) به رسیدگی خود ادامه داده و رای صادر می نماید.

(۴) جلسه رسیدگی را تجدید می نماید.

*** گزینه ۱ پاسخ می باشد.**

همانطور که ماده های ۱۹۰ و ۱۹۱ ابراز می دارند،

ماده ۱۹۰ - هر گاه بعد از ابلاغ دعوت نامه ، طرف حاضر نشد یا به طور کتبی پاسخ دهد که حاضر به سازش نیست ، دادگاه مراتب را در صورت مجلس قید کرده و به درخواست کننده سازش برای اقدام قانونی اعلام می نماید .

۳۳- چنانچه دعوی اقامه شده بین همان اشخاص در دادگاه هم عرض دیگری قبلا اقامه شده و تحت رسیدگی باشد، دادگاه چه رأیی صادر می نماید؟

(۱) قرار امتناع از رسیدگی صادر و اگر خواسته دعوی بیش از ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد، قرار قابل تجدیدنظر است.

(۲) قرار رد دعوی صادر می نماید و اگر خواسته بیش از ۳۰۰۰۰۰۰ ریال باشد، قرار قابل تجدیدنظر است.

(۳) قرار امتناع از رسیدگی صادر و این قرار قطعی است.

(۴) قرار رد دعوی صادر و این قرار قطعی است.

*** گزینه ۳ پاسخ می باشد.**

براساس ماده ۸۴ و ۸۹ قانون آیین دادرسی مدنی، ماده ۸۴ - در موارد زیر خواننده می تواند ضمن پاسخ نسبت به ماهیت دعوا ایراد کند :

۱ - دادگاه صلاحیت نداشته باشد .

۲ - دعوا بین همان اشخاص در همان دادگاه یا دادگاه هم عرض دیگری قبلا اقامه شده و تحت رسیدگی باشد و یا اگر همان دعوا نیست دعوایی باشد که با ادعا خواهان ارتباط کامل دارد .

۳ - خواهان به جهتی از جهات قانونی از قبیل صغر ، عدم رشد ، جنون یا ممنوعیت از تصرف در اموال در نتیجه حکم ورشکستگی ، اهلیت قانونی برای اقامه دعوا نداشته باشد .

۴ - ادعا متوجه شخص خواننده نباشد .

۵ - کسی که به عنوان نمایندگی اقامه دعوا کرده از قبیل وکالت یا ولایت یا قیمومیت و سمت او محرز نباشد .

۶ - دعوی طرح شده سابقا بین همان اشخاص یا اشخاصی که صاحب دعوا قائم مقام آنان هستند ، رسیدگی شده نسبت به آن حکم قطعی صادر شده باشد .

۷ - دعوا بر فرض ثبوت ، اثر قانونی نداشته باشد از قبیل وقف وهبه بدون قبض .

۸ - مورد دعوا مشروع نباشد .

۹ - دعوا جزمی نبوده بلکه ظنی یا احتمالی باشد .

۱۰ - خواهان در دعوی مطروحه ذی نفع نباشد .

۱۱ - دعوا خارج از موعد قانونی اقامه شده باشد .

ماده ۸۹ - در مورد بند ۱ ماده ۸۴ هرگاه دادگاه ، خود را صالح نداند مبادرت به صدور قرار عدم صلاحیت می نماید و طبق ماده ۲۷ عمل می کند و در مورد بند ۲ ماده ۸۴ هر گاه دعوا در دادگاه دیگری تحت رسیدگی باشد ، از رسیدگی به دعوا خود داری کرده پرونده را به دادگاهی که دعوا در آن مطرح است می فرستد و در سایر موارد یادشده در ماده ۸۴ قرار رد دعوا صادر می نماید .

توضیحات تکمیلی:

قرار امتناع از رسیدگی با عنایت به ماده ۳۳۲ از قانون آیین دادرسی مدنی جزو قرارهای قابل تجدیدنظر آورده نشده است

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

۳۴- اثر تعلیقی دادخواست وخواهی که خارج از مهلت تقدیم شده، نسبت به رأی غیابی که ابلاغ واقعی شده باشد، از چه تاریخی است؟

(۱) قطعیت قرار قبول دادخواست وخواهی

(۲) ثبت دادخواست وخواهی

(۳) صدور قرار قبولی دادخواست وخواهی

(۴) ثبت دادخواست وخواهی، فقط در دعاوی مالی

*** گزینه ۴ پاسخ می باشد.**

ماده ۳۰۶ قانون آیین دادرسی مدنی می گوید، ماده ۳۰۶ - مهلت واخواهی از احکام غیابی برای کسانی که مقیم کشور نباشند و برای کسانی که خارج از کشور اقامت دارند دو ماه از تاریخ ابلاغ واقعی خواهد بود. مگر این که معترض به حکم ثابت نماید عدم اقدام به واخواهی در این مهلت به دلیل عذر موجه بوده است. در این صورت باید دلایل موجه بودن عذر خود را ضمن دادخواست واخواهی به دادگاه صادر کننده رای اعلام نماید. اگر دادگاه ادعا را موجه تشخیص داد قرار قبول دادخواست واخواهی را صادر و اجرای حکم نیز متوقف می شود. جهات زیر عذر موجه محسوب می گردد:

- ۱ - مرضی که مانع حرکت است .
- ۲ - فوت یکی از والدین یا همسر یا اولاد .
- ۳ - حوادث قهریه از قبیل سیل ، زلزله ، و حریق که بر اثر آن تقدیم دادخواست واخواهی در مهلت مقرر ممکن نباشد .
- ۴ - توقیف یا حبس بودن به نحوی که نتوان در مهلت مقرر دادخواست واخواهی تقدیم کرد.

تبصره ۱ - چنانچه ابلاغ واقعی به شخص محکوم علیه میسر نباشد و ابلاغ قانونی به عمل آید ، آن ابلاغ معتبر بوده و حکم غیابی پس از انقضا مهلت قانونی و قطعی شدن به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

در صورتی که حکم ابلاغ واقعی نشده باشد و محکوم علیه مدعی عدم اطلاع از مفاد رای باشد می تواند دادخواست واخواهی به دادگاه صادر کننده حکم غیابی تقدیم دارد. دادگاه بدواً خارج از نوبت در این مورد رسیدگی نموده قرار رد یا قبول دادخواست را صادر می کند. قرار قبول دادخواست مانع اجرای حکم خواهد بود.

تبصره ۲ - اجرای حکم غیابی منوط به معرفی ضامن معتبر یا اخذ تامین متناسب از محکوم له خواهد بود. مگر این که دادنامه یا اجرائیه به محکوم علیه غایب ابلاغ واقعی شده و نامبرده در مهلت مقرر از تاریخ ابلاغ دادنامه واخواهی نکرده باشد.

تبصره ۳ - تقدیم دادخواست خارج از مهلت یاد شده بدون عذر موجه قابل رسیدگی در مرحله تجدید نظر برابر مقررات مربوط به آن مرحله می باشد .

۳۵- در مقام رسیدگی به دعوی تجدیدنظر، چنانچه هزینه دادرسی مرحله نخستین و همچنین هزینه دادرسی مرحله تجدیدنظر، کامل پرداخت نشده باشد، اقدام دادگاه تجدیدنظر به ترتیب کدام است؟

- ۱) صدور اخطار رفع نقص - صدور اخطار رفع نقص
- ۲) صدور اخطار رفع نقص - ارسال پرونده جهت رفع نقص به دادگاه نخستین
- ۳) ارسال پرونده جهت رفع نقص به دادگاه نخستین - صدور اخطار رفع نقص
- ۴) ارسال پرونده جهت رفع نقص به دادگاه نخستین - ارسال پرونده جهت رفع نقص به دادگاه نخستین

*** گزینه ۲ پاسخ می باشد.**

بطور کلی رفع نقص دادخواست تجدید نظر بعد از دفتر دادگاه بدوی است که در صورت عدم رفع نقص دادگاه بدوی اقدام به رد دادخواست تجدیدنظر خواهد نمود ولی رفع نقص دعوای بدوی در مرحله تجدیدنظر با عنایت به صدور رای مرحله بدوی و عدم امکان نقض رای توسط دفتر دادگاه در این موارد با دادگاه تجدیدنظر میباشد در این ارتباط میتوان تا حدودی به مقررات ذیل اشاره نمود

ماده ۳۴۵ - هر دا دخواستی که نکات یادشده در بندهای (۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶) ماده ۳۴۱ و مواد ۳۴۲ و ۳۴۳ در آن رعایت نشده باشد به جریان نمی افتد و مدیر دفتر دادگاه بدوی ظرف دو روز از تاریخ وصول دادخواست ، نقایص را به طور تفصیل به دادخواست دهنده به طور کتبی اطلاع داده و از روز ابلاغ ده روز به او مهلت می دهد که نقایص را رفع کند و اگر محتاج به تجدید دادخواست است آن را تجدید نماید ، در غیر این صورت برابر تبصره ۲ ماده ۳۳۹ اقدام خواهد شد.

ماده ۳۵۰ - عدم رعایت شرایط قانونی دادخواست و یا عدم رفع نقص آن در موعده مقرر قانونی در مرحله بدوی ، موجب نقض رای در مرحله تجدید نظر نخواهد بود. در این موارد دادگاه تجدید نظر به دادخواست دهنده بدوی اخطار می کند که ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ نسبت به رفع نقص اقدام نماید. در صورت عدم اقدام و همچنین در صورتی که سمت دادخواست دهنده محرز نباشد دادگاه رای صادره را نقض و قرار رد دعوای بدوی را صادر می نماید .

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد).

۳۶- پس از تسلیم نظریه کارشناس به دادگاه، تکلیف دادگاه چیست؟

- ۱) در موارد فنی و تخصصی، دادگاه مکلف است از آن پیروی نماید.
- ۲) چنانچه هیئت کارشناسان به اتفاق نظر داده باشد، دادگاه مکلف است از آن پیروی نماید.
- ۳) چنانچه قرار کارشناسی راساً از سوی دادگاه صادر شده باشد نظریه کارشناسی با اوضاع و احوال محقق و معلوم پرونده مطابقت نداشته باشد، دادگاه مکلف است از آن پیروی نماید.

۴) چنانچه نظریه کارشناسی با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی مطابقت نداشته باشد، دادگاه مکلف به پیروی از آن نمی باشد.

*** گزینه ۴ پاسخ می باشد.**

ماده ۲۶۵ قانون آیین دادرسی مدنی: ماده ۲۶۵ - در صورتی که نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی مطابقت نداشته باشد ، دادگاه به آن ترتیب اثر نخواهد داد.

(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد).

۳۷- اگر دادخواست تجدیدنظرخواهی به علت تغییر نشانی تجدیدنظر خوانده ابلاغ نشود، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) قرار ردّ دادخواست تجدیدنظرخواهی صادر می شود.
- ۲) در صورت سابقه ابلاغ، نیازی به اعلام نشانی جدید نیست.
- ۳) نیاز به اعلام نشانی جدید از طرف تجدیدنظرخواه می باشد.
- ۴) در صورت ابلاغ واقعی دادنامه بدوی و تجدیدنظر خوانده، نیازی به اعلام نشانی جدید نیست.

*** گزینه ۳ پاسخ می باشد.**

- ماده ۳۴۱ و ۳۴۵ قانون آیین دادرسی می گوید:
ماده ۳۴۱ - در دادخواست باید نکات زیر قید شود:
۱ - نام و نام خانوادگی و اقامتگاه و سایر مشخصات تجدید نظر خواه و وکیل او در صورتی که دادخواست را وکیل داده باشد .
۲ - نام و نام خانوادگی ، اقامتگاه و سایر مشخصات تجدید نظر خواه خوانده

۳ - حکم یا قراری که از آن در خواست تجدید نظر شده است .

۴ - دادگاه صادر کننده رای

۵ - تاریخ ابلاغ رای

۶ - دلایل تجدید نظر خواهی

ماده ۳۴۵ - هر دا دخواستی که نکات یادشده در بندهای (۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶) ماده ۳۴۱ و مواد ۳۴۲ و ۳۴۳ در آن رعایت نشده باشد به جریان نمی افتد و مدیر دفتر دادگاه بدوی ظرف دو روز از تاریخ وصول دادخواست ، نقایص را به طور تفصیل به دادخواست دهنده به طور کتبی اطلاع داده و از روز ابلاغ ده روز به او مهلت می دهد که نقایص را رفع کند و اگر محتاج به تجدید دادخواست است آن را تجدید نماید ، در غیر این صورت برابر تبصره ۲ ماده ۳۳۹ اقدام خواهد شد .
(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

۳۸- در صورت پذیرش اعاده دادرسی به دلیل تضاد دو حکم و در صورت فرجام خواهی به دلیل مغایرت دو حکم، تکلیف احکام صادره چیست؟

- ۱) در هر دو شکایت، حکم دوم نقض می شود و حکم اول در اعاده دادرسی در هر حال به قوت خود باقی خواهد ماند و در فرجام خواهی در صورت مخالفت با قانون نقض خواهد شد.
- ۲) در هر دو شکایت، حکم اول نقض می شود و حکم دوم در اعاده دادرسی در هر حال به قوت خود باقی خواهد ماند و در فرجام خواهی در صورت مخالفت با قانون نقض خواهد شد.
- ۳) در هر دو شکایت، حکم دوم نقض میشود و حکم اول در اعاده دادرسی در صورت مخالفت با قانون نقض خواهد شد و در فرجام خواهی در هر حال به قوت خود باقی خواهد ماند.
- ۴) در هر دو شکایت، حکم اول نقض می شود و حکم دوم در اعاده دادرسی در صورت مخالف با قانون نقض خواهد شد و در فرجام خواهی در هر حال به قوت خود باقی خواهد ماند.

*** گزینه ۱ پاسخ می باشد.**

در صورتی که جهت اعاده دادرسی مغایرت ۲ حکم باشد، دادگاه پس از رسیدگی چنانچه درخواست را وارد تشخیص دهد، حکم دوم را نقض و حکم اول به قوت خود باقی است اما در فرجام خواهی رای دوم در هر صورت نقض می شود لیکن رای اول نیز در صورت مخالفت با قانون نقض می شود.
(نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

۳۹- چنانچه طرفین اختلاف ، سه نفر داور تعیین نمایند، و داوران قبولی خود را اعلام نمایند، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) طرفین حق عزل آنها را ندارند مگر با تراضی
- ۲) طرفین حق عزل آنها را ندارند، حتی با تراضی
- ۳) هر یک از طرفین می تواند داور مشترک را عزل نماید.
- ۴) هر یک از طرفین می تواند داور اختصاصی خود را عزل نماید.

*** گزینه ۱ پاسخ می باشد.**

مطابق ماده ۴۷۲ قانون آیین دادرسی مدنی داریم: ماده ۴۷۲ - بعد از تعیین داور یا داوران ، طرفین حق عزل آنان را ندارند مگر با تراضی (نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

۴۰- کدام مورد عبارت زیر را به نحو صحیح کامل می کند؟

- «چنانچه مال منقولی در تصرف شخصی غیر از محکوم علیه باشد، تنها در صورتی به عنوان مال محکوم علیه بازداشت نمی شود که متصرف نسبت به آن ادعای مالکیت نماید و»
- ۱) دلیل مالکیت خود را ارائه نماید.
 - ۲) سند رسمی مالکیت خود را ارائه نماید.

۳) یا شخصی غیر از محکوم علیه را مالک آن معرفی نماید
۴) سند رسمی یا عادی مالکیت خود را ارائه نماید.

*** گزینه ۳ پاسخ می باشد.**

ماده ۶۱ از قانون اجرای احکام مدنی می گوید: مال منقولی که در تصرف کسی غیر از محکوم علیه باشد و متصرف نسبت به آن ادعای مالکیت کند یا آنرا متعلق به دیگری معرفی نماید به عنوان مال محکوم علیه توقیف نخواهد شد. در صورتیکه خلاف ادعای متصرف ثابت شود مسئول جبران خسارت محکوم له خواهد بود. (نمونه این سوال در آزمونهای مفهومی-مهارتی داداستان مطرح شده بود که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.)

"تجارت"

۴۱- کدام مورد صحیح است؟

- ۱) اگر ضمانت تضامنی باشد، مضمون له موظف به رعایت ترتیب رجوع به مسئولین (بدواً به مدیون اصلی و سپس ضامنین) است.
- ۲) اگر ضمانت تضامنی باشد، مضمون له براساس توافق خود با ضامن، حق رجوع به مسئولین پرداخت را دارد.
- ۳) مضمون له باید بدواً به مدیون اصلی رجوع و در صورت عدم دریافت طلب خود، به ضامن مراجعه کند.
- ۴) مضمون له حق دارد به هر یک از ضامنین و مضمون عنه و بدون رعایت ترتیب رجوع نماید.

*** پاسخ گزینه «۴» می باشد زیرا:**

به استناد مواد ۴۰۲ و ۴۰۳ قانون تجارت مسئولیت اشخاص یا به تصریح قانون و یا به موجب قرارداد خصوصی آنها، تضامنی خواهد بود در غیر اینصورت مسئولیت تضامنی نیست. براین اساس اگر مسئولیت تضامنی باشد آنگاه قانونگذار بیان می دارد که مضمون له حق دارد به هر کدام از مسئولان که بخواهد مراجعه نماید. (نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۴۲- کدام مورد در خصوص معاملات مدیرعامل شرکت سهامی با شرکت با اجازه هیئت مدیره صحیح است؟

- ۱) بدون تصویب مجمع عادی باطل است.
- ۲) معتبر است و نیازی به تصویب مجمع عمومی عادی ندارد.
- ۳) بدون تصویب مجمع عمومی، در مقابل شرکا و اشخاص ثالث معتبر است.
- ۴) بدون تصویب مجمع عمومی عادی، فقط در مقابل اشخاص ثالث معتبر است.

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

براساس مواد ۱۲۹ و ۱۳۰ لایحه قانونی اصلاحی قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، اینگونه معاملات باطل مطلق نیست و گزینه نخست که بصورت مطلق بیان شده صحیح نمی باشد. لذا این معاملات چون با اجازه هیأت مدیره می باشد، نسبت به اشخاص ثالث و شرکا می تواند معتبر باشد. ولی به نظر می رسد اگر اینگونه معاملات را مجمع عمومی عادی تصویب نکند، باید فقط نسبت به اشخاص ثالث معتبر باشد. چون هنگامی که در مجمع عمومی تصویب نمی شود به معنی این است که شرکا نیز با آن موافق نیستند لذا این معاملات هم نسبت به شرکت و هم نسبت به شرکا باطل می باشد. بنابراین می توان پاسخ درست را گزینه «۴» نیز اعلام نمود.

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۴۳- چنانچه مدیران شرکت سهامی، معاملاتی نظیر معاملات شرکت که متضمن رقابت با عملیات شرکت باشد انجام دهند، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) معاملات مزبور باطل است.
- ۲) معاملات مزبور صحیح است ولی مدیران، مسئول خسارات وارده به شرکت می باشند.
- ۳) معاملات مزبور غیرنافذ است و مدیران، مسئول جبران خسارت وارده به شرکت می باشند.
- ۴) معاملات مزبور قابل ابطال است ولی مدیران در هر حال، مسئول خسارات وارده به شرکت می باشند.

*** پاسخ گزینه «۲» می باشد زیرا:**

در ماده ۱۳۳ لایحه اصلاحی قانونگذار ضمانت اجرای بطلان یا غیرنافذ پیش بینی نکرده است بلکه برای آن صرفاً جبران خسارت در نظر گرفته است. (نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۴۴- در حقوق فعلی ایران، بازرسان شرکت سهامی عام از میان کدام یک از موارد زیر انتخاب می شوند؟

- ۱) بازرسانی که براساس آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۱۴۴ لایحه قانونی اصلاح قانون تجارت ۱۳۴۷، پروانه دریافت داشته اند.
- ۲) حسابرسان عضو جامعه حسابداران رسمی که شرایط فردی و اجتماعی مقرر را دارا باشند.
- ۳) موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی
- ۴) حسابداران خیره با مجوز سازمان بورس اوراق بهادار

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

براساس تبصره ماده ۱۴۴ لایحه اصلاحی

۴۵- هرگاه رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی موقتاً نتواند وظایف خود را انجام دهد، وظایف او را چه فردی انجام می دهد؟

(۱) مدیرعامل شرکت

(۲) نایب رئیس هیئت مدیره

(۳) نایب رئیس هیئت مدیره یا موافقت هیئت مدیره

(۴) یکی از اعضای هیئت مدیره به انتخاب هیئت مدیره

*** پاسخ گزینه «۲» می باشد زیرا:**

به صراحت تبصره ۲ ماده ۱۱۹ لایحه اصلاحی

۴۶- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیئت مدیره شرکت سهامی، به عهده کدام مرجع است؟

(۱) مجمع عمومی عادی

(۲) فقط مجمع عمومی عادی سالیانه

(۳) مجمع عمومی فوق العاده

(۴) فقط مجموع عمومی عادی به طور فوق العاده

*** پاسخ گزینه «۱» می باشد زیرا:**

به موجب ماده ۱۳۴ لایحه اصلاحی، مجمع عمومی می تواند برای اعضای هیئت مدیره مستقلاً حقوق در نظر بگیرد و یا مطابق اساسنامه برا آنها پاداش در نظر گیرد.

۴۷- اگر بر اثر زبانه‌های وارده به شرکت سهامی، سرمایه شرکت از میان برود، هیئت مدیره مکلف به دعوت مجمع عمومی است.

(۱) بیش از نصف - عادی

(۲) حداقل نصف - عادی

(۳) بیش از نصف - فوق العاده

(۴) حداقل نصف - فوق العاده

*** پاسخ گزینه «۴» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحی

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۴۸- در شرکت یا مسئولیت محدود، تصویب صورت های مالی، با تصمیم مجمع شرکا و کسب حد نصاب صورت می گیرد، حد نصاب کدام است؟

(۱) دارندگان $\frac{3}{4}$ سرمایه + اکثریت عددی بدون نیاز به حضور در جلسه

(۲) دارندگان $\frac{3}{4}$ سرمایه + اکثریت عددی حاضر در جلسه

(۳) دارندگان حداقل نصف سرمایه حاضر در مجمع

(۴) دارندگان بیش از نصف سرمایه حاضر در مجمع

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۱۰۶ قانون تجارت

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۴۹- بستانکاران شرکت تضامنی، در کدام صورت، حق مراجعه به شرکا را دارند؟

(۱) پس از انحلال شرکت و عدم دریافت طلب خود

(۲) به محض عدم دریافت طلب خود از شرکت

(۳) پس از انحلال شرکت و مشروط به ارسال اظهارنامه رسمی به کلیه شرکا

(۴) به محض عدم دریافت طلب خود از شرکت و ارسال اظهارنامه رسمی برای شرکت

*** پاسخ گزینه «۱» می باشد زیرا:**

به استناد ماده ۱۲۴ و مفهوم ماده ۱۲۶ قانون تجارت، اگر بستانکاران طلب خود را از شرکت دریافت نکرده باشند بعد از انحلال می توانند به شرکا مراجعه نمایند.

ولی به نظر می رسد پاسخ درست تر می تواند گزینه «۳» باشد زیرا گزینه «۱» بیانگر این است که باید پس از انحلال نیز به خود شرکت مراجعه شود و اگر نتوانستند از

شرکت طلب خود را دریافت نمایند آنگاه به سراغ شرکا بروند درحالی که اینگونه نیست و مطابق ماده ۱۲۴ قانون تجارت، پس از انحلال بستانکار می تواند به شرکا

مراجعه نماید حتی اگر دارایی شرکت برای پرداخت کافی باشد. همین حالت را در شرکت مختلط غیرسهامی داریم که آنجا قانونگذار در ماده ۱۵۷ قانون تجارت تصریح

می کند که بستانکاران شرکت پس از انحلال نیز باید به خود شرکت مراجعه نمایند اگر موفق به دریافت طلب خود نشدند آنگاه بروند سراغ شرکا اما در شرکت تضامنی

اینگونه نیست و به محض انحلال بستانکاران می توانند به شرکا مراجعه کنند.

دلیل اینکه گزینه «۱» انتخاب گردید این است که در گزینه «۳» اظهارنامه رسمی را شرط مراجعه به شرکا دانسته است. درحالی که در قانون به آن اشاره نشده است.

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۵۰- در شرکت تضامنی، اگر در نتیجه ضررهای وارده، سرمایه شرکت نصف شود، شرکت

۱) باید به نوع دیگری از شرکت های تجاری تبدیل شود.

۲) می تواند شرکا را به تکمیل سرمایه ملزم کند.

۳) مکلف به تکمیل سرمایه است.

۴) منحل شده محسوب است.

*** پاسخ گزینه «۲» می باشد زیرا:**

براساس مفهوم مخالف ماده ۱۳۳ قانون تجارت

۵۱- چنانچه سفته به منظور پرداخت در داخل کشور صادر و با عدم پرداخت مواجه شود، دارنده ظرف چه مدت می تواند علیه صادرکننده اقامه دعوی نماید؟

۲) شش ماه از تاریخ سررسید سفته

۱) یک سال از تاریخ سررسید سفته

۴) شش ماه از تاریخ واخواست سفته

۳) یک سال از تاریخ واخواست سفته

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

به موجب ماده ۳۰۹ قانون تجارت ناظر بر ماده ۲۸۶ قانون، مهلت اقامه دعوا یک سال از تاریخ واخواست سفته می باشد.

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۵۲- «الف» بابت معامله ای چک صادر و در اختیار «ب» قرار می دهد و وی نیز آن را ظهرنویسی نموده، در اختیار «ج» قرار می دهد، سپس معامله اول فسخ گردیده و چک با عدم پرداخت مواجه می گردد و دارنده علیه هر دو نفر اقامه دعوی می کند. کدام یک از اشخاص زیر می تواند به فسخ معامله استناد کند؟

۲) هر دو شخص «الف» و «ب»

۱) هیچ کدام از دو شخص «الف» و «ب»

۴) فقط شخص «ب»

۳) فقط شخص «الف»

*** پاسخ گزینه «۱» می باشد زیرا:**

با توجه به وصف تجریدی تعهد منشأ از تعهد براتی و اصل عدم توجه ایرادات

۵۳- شخصی از صادر کننده چک ضمانت نموده است. چنانچه بعداً معلوم شود صادر کننده به هنگام صدور، فاقد اهلیت بوده و یا امضای ایشان جعل شده است، ضامن به کدام یک از موارد زیر می تواند استناد کند؟

۲) به هیچ کدام از عدم اهلیت و جعل

۱) فقط به مجعول بودن امضای مضمون عنه

۴) فقط به عدم اهلیت مضمون عنه

۳) هم به عدم اهلیت و هم جعل

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

همانگونه که می دانیم بر اسناد براتی و تجاری اصولی حاکم است مانند اصل عدم توجه ایرادات، اصل استقلال امضا، وصف تجریدی بودن تعهد براتی از تعهد منشأ و اصل دارنده با حسن نیت حاکم می باشد. با توجه به این اصول صادرکننده یا ظهرنویس نمی تواند به بهانه بطلان معامله اولیه یا فسخ آن و یا سهوی امضا کردن سند، از پرداخت وجه سند به دارنده آن خودداری کند. اما برخی ایرادات هستند که مسئولین سند براتی می توانند در برابر دارنده به آن استناد نمایند. یکی از این موارد جعل و دیگری عدم اهلیت می باشد. قانون ایران در این باره حکمی ندارد ولی براساس قوانین بین المللی؛ ماده ۲۲ پیمان ژنو مربوط به چک ۱۹۳۱ و مفهوم ماده ۷ کنوانسیون ژنو ۱۹۳۰ و بند ۳ پاراگراف ۱ ماده ۳۰ کنوانسیون آنسیترال، جعل و عدم اهلیت از استثنائات وارده به اصل عدم توجه ایرادات برشمرده شده است. بر همین اساس بیشتر اساتید حقوق تجارت (دکتراسکینی، دکتر صقری و دکتر عرفانی) جعل و عدم اهلیت را از جمله استثنائات می دانند و صادرکننده می تواند در برابر دارنده سند، به این ایرادات استناد کند.

و با توجه به ماده ۳۱۴ مقررات راجع به برات درباره چک نیز قابل اجرا می باشد. همچنین قانونگذار در انتهای ماده ۲۴۹ قانون تجارت، مسئولیت ضامن را تابع مسئولیت مضمون عنه می داند. بنابراین هر ایرادی را که مضمون عنه بتواند مطرح کند ضامن نیز می تواند به آن استناد کند.

۵۴- مرور زمان ۵ ساله در سفته در صورتی که نسبت به سند اعتراض نشده باشد، از کدام تاریخ شروع می شود؟

۱) تاریخی که به زبان دارنده، از سند استفاده بلاجهت شده باشد.

۲) تاریخ پایان مهلت اعتراض

۳) تاریخ سررسید

۴) تاریخ صدور

*** پاسخ گزینه «۲» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۳۱۸ قانون تجارت

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۵۵- دارنده چک برای اقامه دعوی علیه صادر کننده، کدام یک از موارد زیر را می تواند به عنوان اقامتگاه خواننده قرار دهد؟

- ۱) فقط اقامتگاه صادر کننده
- ۲) فقط محل بانک صادر کننده دسته چک
- ۳) فقط محل بانکی که گواهی عدم پرداخت را صادر نموده، ولو آنکه شعبه بانک صادر کننده دسته چک نباشد.
- ۴) هر یک از محل های اقامتگاه صادر کننده، شعبه بانک صادر کننده دسته چک و یا شعبه ای که گواهی عدم پرداخت را صادر نموده ولو آنکه شعبه صادر کننده دسته چک نباشد.

*** پاسخ گزینه «۴» می باشد زیرا:**

با توجه به رأی وحدت رویه دیوان عالی کشور و مواد ۱۱ و ۱۳ قانون آیین دادرسی مدنی

۵۶- به ورشکستگی شرکت تضامنی منحل رأی داد.

- ۱) قبل از تقسیم دارایی شرکت می توان
- ۲) بعد از تقسیم دارایی شرکت نیز می توان
- ۳) بعد از ختم تصفیه امور شرکت می توان
- ۴) نمی توان

*** پاسخ گزینه «۱» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۱۲۷ قانون تجارت

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۵۷- از تاریخ حکم ورشکستگی، هر فردی نسبت به تاجر ورشکسته دعوایی داشته باشد، باید بر اقامه کند.

- ۱) مدیر تصفیه فقط راجع به اموال غیرمنقول
- ۲) مدیر تصفیه فقط راجع به اموال منقول
- ۳) مدیر تصفیه
- ۴) مدیر تصفیه و تاجر ورشکسته

*** پاسخ گزینه «۳» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۴۱۹ قانون تجارت

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۵۸- شخص «الف» شریک ضامن شرکت ورشکسته «ب» است. در این صورت شخص «الف»

- ۱) که حکم ورشکستگی اش صادر شده، در صورتی حق اعاده اعتبار دارد که ثابت نماید تمام دیون شرکت را پرداخته است.
- ۲) در صورتی حق اعاده اعتبار دارد که ثابت نماید تمام دیون شرکت را پرداخته است.
- ۳) حق اعاده اعتبار ندارد، حتی اگر تمام دیون شرکت پرداخت شده باشد.
- ۴) به هیچ وجه نیازی به اعاده اعتبار ندارد.

*** پاسخ گزینه «۱» می باشد زیرا:**

به موجب ماده ۱۲۸ قانون تجارت ورشکستگی شرکت ملازمه قانونی با ورشکستگی شرکا ندارد. لذا در صورتی که شریک نیز تاجر باشد و حکم ورشکستگی او نیز صادر شده باشد پون مسئول پرداخت بدهی های شرکت نیز هست، اعاده اعتبارش منوط به پرداخت دیون شرکت یا گرفتن رضایت بستانکاران شرکت می باشد.

۵۹- در صورتی که تاجر قبل از تاریخ توقف خود، برای فرار از ادای دین یا برای اضرار به طلبکارها معامله ای انجام دهد، وضع چنین معامله ای چگونه است؟

- ۱) باطل است
- ۲) غیرنافذ است
- ۳) قابل ابطال است.

۴) قابل فسخ است، مشروط بر اینکه دعوی فسخ ظرف دو سال از تاریخ وقوع معامله طرح شود.

*** پاسخ گزینه «۴» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۴۲۴ قانون تجارت

(نمونه این پرسش در آزمونهای مفهومی مهارتی مطرح شده است که جزئیات آن در آینده در فایل تطبیق مستند اعلام خواهد شد)

۶۰- کدام مورد در خصوص ورشکستگی شرکت تضامنی، مختلط یا نسبی، صحیح نیست؟

- ۱) شریکی که با او قرارداد مخصوصی منعقد شده، از مسئولیت تضامنی مبرا است.
- ۲) دارایی شخصی شرکایی که با آنها قرارداد خصوصی منعقد شده، به جرما تقسیم خواهد شد.
- ۳) طلبکارها می توانند قرارداد ارفاقی را با شرکت یا منحصرأ با یک یا چند نفر از شرکای ضامن منعقد کنند.
- ۴) شریک یا شرکای ضامنی که با او قرارداد مخصوصی منعقد شده، نمی توانند تعهد حصه ای نمایند، مگر از اموال شخصی خودشان

*** پاسخ گزینه «۲» می باشد زیرا:**

براساس ماده ۵۰۶ قانون تجارت

«اصول استنباط حقوق اسلامی»:

۶۱- کدام حکم، فقط شامل اشخاص بالغ و عاقل می شود؟

- ۱) زوجیت
- ۲) بطلان
- ۳) جواز
- ۴) ضمان

*** گزینه ۳ پاسخ صحیح است.**

توضیح: یکی از ویژگی های احکام تکلیفی آن است که به افراد بالغ و عاقل تعلق می گیرد. احکام زوجیت، بطلان و ضمان از احکام وضعی است اما حکم جواز یا اباحه از احکام تکلیفی است که تنها مربوط به مکلفین یعنی بالغین و عاقلین می شود. این مطلب به تفصیل در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» توضیح داده شد و در آنجا بیان شد که شرط تعلق احکام وضعی، بلوغ و عقل نیست اما احکام تکلیفی، منوط به وجود شرایط عامه تکلیف مثل بلوغ و عقل می باشند.

۶۲- مطابق ماده ۱۰۱ ق.م.ا. سابق: «مناسب است که حاکم شرع مردم را از زمان اجرای حد آگاه سازد» عبارت «مناسب است»، معادل با کدام حکم تکلیفی

زیر است؟

- ۱) استحباب
- ۲) حرمت
- ۳) اباحه
- ۴) کراهت

*** گزینه ۱ پاسخ صحیح است.**

توضیح: عبارت «مناسب است» که در ماده ۱۰۱ ق.م.ا. سابق به کار رفته است، اشاره به حکم استحباب دارد. استحباب در واقع به معنای درخواست انجام کار است بدون اینکه ترک کار ممنوعیتی داشته باشد. این ماده مثال معروفی است که در کلاس «اصول فقه انطباقی» با دانشجویان تمرین شد.

۶۳- کدام عبارت متضمن حکم تکلیفی است؟

- ۱) طفل باید مطیع ابوبین خود باشد.
- ۲) نکاح نباید در ایام عده صورت گیرد.
- ۳) عاقد باید عاقل، بالغ و قاصد باشد.
- ۴) در اجاره اشياء، مدت اجاره باید معین باشد.

*** گزینه ۱ پاسخ صحیح است.**

توضیح: گاهی قانونگذار با امر کردن به انجام کاری یا نپهی کردن از انجام کاری در صدد بیان احکام وضعی آن کار است و حکم تکلیفی را نمی خواهد بیان کند. مثل گزینه های ۳ و ۴ که قانونگذار تنها در صدد بیان آن است که شرط صحت عقد و اجاره را بیان کند. (شرطیت از احکام وضعی است) اما در گزینه ۱ قانونگذار در صدد بیان لزوم اطاعت طفل از ابوبین است. هر چند گزینه ۲ تاب این تفسیر را دارد که بیان کننده حکم تکلیفی حرمت نیز باشد اما ظاهراً گزینه ۱ پاسخ مناسب تری برای سؤال است. گزینه های ۳ و ۴ و ۱ دقیقاً در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» تمرین شده بود.

۶۴- کدام مورد، دارای مفهوم مخالف است؟

- ۱) ضامنی که به قصد تبرع ضمانت کرده باشد، حق رجوع به مضمون عنه را ندارد.
- ۲) هرگاه کسی مال دیگری را تلف کند، باید مثل یا قیمت آن را بدهد.
- ۳) هرگاه بالغ، نابالغ را بکشد، قصاص می شود.
- ۴) تصرف به عنوان مالکیت، دلیل مالکیت است.

*** گزینه ۴ پاسخ صحیح است.**

توضیح: اگر مبنای طرح این سؤال، نظر مذکور در کتاب دکتر محمدی (مبانی استنباط حقوق اسلامی) بدانیم به نظر می رسد گزینه ۱ درست باشد. زیرا به نظر وی، گزینه یک دارای مفهوم مخالف است و می توان گفت ضامنی که بدون قصد تبرع، ضمانت کرده باشد، حق رجوع به مضمون عنه را دارد. اما مرحوم دکتر کاتوزیان این نظر را نمی پذیرند و معتقدند که گزینه یک، فاقد مفهوم مخالف است زیرا در حقوق ایران، حق رجوع، دایر مدار اذن مدیون است نه قصد پرداخت کننده دین. لذا نمی توان استنباط کرد که اگر ضامن با قصد رجوع ضمانت کرده باشد، حق رجوع به مضمون عنه را خواهد داشت. و از آنجا که به نظر می رسد گزینه ۲ و ۳ سالبه به انتفاء موضوع بوده، فاقد مفهوم می باشند. در مورد گزینه ۴ نیز می توان آن را واجد مفهوم مخالف دانست و گفت: تصرف، به عنوانی غیر از مالکیت، دلیل بر مالکیت نیست. در هر حال اگر مبنا را نظر مرحوم دکتر کاتوزیان بدانیم، گزینه ۴ مناسب است و اگر نظر دکتر محمدی را ملاک قرار دهیم گزینه ۱ مناسب تر از سایر گزینه ها خواهد بود. تا کلید سؤالات منتشر شود باید صبر کرد. به این اختلاف نظر در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» اشاره کرده ایم و در آنجا از دیدگاه حقوقی، نظر مرحوم دکتر کاتوزیان را ترجیح دادیم و به همین جهت گزینه ۴ را پاسخ مناسب تری می دانیم.

۶۵- در کدام مورد، عدد قابل مفهوم گیری است؟

۱) جمع بین دو خواهر، ممنوع است.

۲) دوره نمایندگی مجلس، چهار سال است.

۳) موصی می تواند یک نفر را برای نظارت در عملیات وصی تعیین کند.

۴) در صورتی که دونفر به نحو اجتماع وکیل باشند، به موت یکی از آنها، وکالت دیگری باطل می شود.

*** گزینه ۲ پاسخ صحیح است.**

توضیح: در مواردی که عدد ناظر به مورد غالب و رایج باشد فاقد مفهوم مخالف است. گزینه ۱ و ۳ و ۴ عدد غالبی است اما در گزینه ۲ قانونگذار عدد را برای بیان حداکثر حکم خود ذکر کرده است و می توان استنباط کرد که دوره نمایندگی مجلس بیشتر از چهار سال نیست. این مطلب در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» به تفصیل بیان شد و مواردی که در گزینه های سؤال ذکر شده است با دانشجویان تمرین شد.

۶۶- از عام های زیر، کدام یک بدلی است؟

۱) هرگاه تمام شرکا به تقسیم مال مشترک راضی باشند، تقسیم به نحوی که شرکا تراضی نمایند، به عمل می آید.

۲) برای تصویب قطعنامه در شورای امنیت، باید همه اعضای دائم آن شورا، با آن قطعنامه موافق باشند.

۳) هر یک از وراث طبقه سوم اگر تنها باشد، تمام ارث را می برد.

۴) کلیه معاملات تجار، تجارته است.

*** گزینه ۳ صحیح است.**

توضیح: در عام بدلی، حکم قانونگذار در واقع به یکی از افراد عام تعلق گرفته است اما آن یک فرد، معین نیست همانند گزینه ۳. اما در گزینه ۱ و ۲ عام مجموعی است و در گزینه ۴، عام استغراقی است. گزینه های این سؤال، در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» توضیح داده شده و با دانشجویان تمرین شده است.

۶۷- ماده ۳۹۱ ق.آ.د.م که مقرر داشته: <<پس از ارجاع پرونده نمی توان آن را از شعبه مرجوع الیه اخذ و به شعبه دیگر ارجاع کرد، مگر به تجویز قانون...>> بیانگر چه نوع مفهومی است؟

۱) وصف

۲) استثنا

۳) غایت

۴) لقب

*** گزینه ۲ پاسخ صحیح است.**

توضیح: اداتی مانند مگر، بجز، الا و ... در اصطلاح ادات استثناء نامیده می شوند که به نظر مشهور اصولیین به کار بردن این ادات در جمله، جمله را دارای مفهوم مخالف استثناء (و یا حصر) می سازد. بنابراین ماده ۳۹۱ ق. آ.د.م دارای مفهوم مخالف از نوع استثناء یا حصر است. مفهوم استثناء این ماده چنین خواهد بود: با تجویز قانون می توان پرونده را از شعبه مرجوع الیه اخذ و به شعبه دیگر ارجاع نمود. مثالهایی مانند سؤال مذکور، در آزمونهای داداستان و در کلاس درس مکرراً با دانشجویان عزیز تمرین شده است.

۶۸- ماده ۱۲۷۱ قانون مدنی مقرر می داند: <<مقرّله اگر به کلی مجهول باشد اقرار اثری ندارد و اگر فی الجمله معلوم باشد، مثل اقرار برای یکی از دونفر معین، صحیح است>> مصداق کدام مورد است؟

۱) علم تفصیلی

۲) علم اجمالی

۳) قطع

۴) شک

* گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

توضیح: ماده ۱۲۷۱ قانون مدنی از مهمترین مصداق های اعتبار علم اجمالی در قانون و نظام حقوق ایران است. به ویژه آنکه قید « فی الجمله » در این ماده به کار رفته است که اشاره به علم اجمالی دارد. علم اجمالی علمی است که همراه با شک و ابهام می باشد. این ماده که مورد سؤال قرار گرفته است، در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» با دانشجویان تمرین شده و در کلاس عنوان کردیم که این ماده قانونی را دکتر لنگرودی برای علم اجمالی مطرح کرده است.

۶۹- قاعده یقین، به کدام دلیل اعتبار ندارد؟

۱) تقدم زمان مشکوک بر متیقن

۲) تعداد متعلق یقین و شک

۳) عدم وجود شک لاحق

۴) عدم بقای یقین گذشته

* گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توضیح: برخی معتقدند که در شک ساری قاعده یقین اجرا می شود. قاعده یقین، اعتبار ندارد زیرا وقتی شک لاحق، به یقین سابق سرایت می کند، یقین سابق، متزلزل شده و باقی نمی ماند. قاعده یقین و شک ساری و تفاوت آن را با اصل استصحاب در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» برای دانشجویان توضیح داده شد و برای آن مثالهای متعددی ذکر کرده ایم.

۷۰- ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی مقرر می دارد: <<حدّ محاربه یکی از چهار مجازات زیر است:

الف- اعدام، ب- صلب، پ- قطع دست راست و پای چپ، ت- نفی بلد>> این ماده، مصداق کدام نوع واجب است؟

۱) تعیننی

۲) کفایی

۳) تخییری

۴) عینی

* گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

توضیح: در واجب تخییری، قانونگذار چند کار را واجب می سازد و به مکلف اختیار می دهد که یکی از آنها را به انتخاب خودش برگزیند و با انتخاب و انجام یکی از کارها، سایر موارد وجوبی نخواهند داشت. در حد محاربه نیز چنین است. چون قاضی مکلف است یک مجازات را از چهار مجازات معین، به تشخیص خود اعمال نماید. این ماده نیز از جمله موادی بود که در کلاس درس اصول فقه انطباقی برای بحث واجب تخییری با دانشجویان عزیز تمرین کردیم. و در سؤالات امسال و سالهای گذشته آزمونهای داداستان مورد سؤال قرار گرفته بود.

۷۱- اصل تخییر، در کدام مورد جاری است؟

۱) افراد واجب مختیر

۲) دو دلیل متعارض

۳) دو حکم متزاحم

۴) دوران بین محذورین

* گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توضیح: به تردید میان وجوب و حرمت، دوران بین محذورین می گویند که در آ «تخیر عقلی یا اصل تخیر اجرا می شود که یکی از اصول عملیه می باشد. در میان افراد واجب مخیر» چون شکی وجود ندارد، هیچ اصلی اجرا نمی شود. در «دو حکم متزاحم» نیز، قاعده الایم فالایم اجرا می شود و در «دو دلیل متعارض»، قاعده الدیلان اذا تعارضتا تساقطا اعمال می گردد. موارد کاربرد اصطلاح تخیر در علم اصول را در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» توضیح داده شده است. نمونه این سؤال در آزمونهای داداستان قابل دستیابی است.

۷۲- به وسیله استصحاب، کدام یک از آثار زیر، ثابت می شود؟

- ۱) فقط آثار شرعی بی واسطه مستصحاب
 - ۲) آثار شرعی و غیر شرعی مستصحاب
 - ۳) فقط آثار شرعی و عقلی بی واسطه مستصحاب
 - ۴) فقط آثار شرعی بی واسطه مستصحاب و آثار شرعی با واسطه عقلی یا عادی مستصحاب
- *گزینه ۱ پاسخ صحیح می باشد.**

توضیح: استصحاب قطعاً نمی تواند آثار و لوازم عادی و عقلی مستصحاب را اثبات کند. اما قطعاً می تواند آثار و لوازم شرعی که بی واسطه بر مستصحاب مترتب می شوند را اثبات نماید. اما در مورد اینکه آیا استصحاب می تواند آثار شرعی که با واسطه عقلی یا عادی بر مستصحاب مترتب می شود را نیز اثبات کند، اختلاف نظر وجود دارد. برخی معتقدند که اگر واسطه عقلی یا عادی آنقدر پنهان و مخفی باشد که از نظر عرف دور بماند، استصحاب می تواند آن آثار شرعی را اثبات نماید. با توجه به این اختلاف نظر و با لحاظ اینکه در گزینه ۴ تفصیلی میان آثار عقلی پنهان و غیر پنهان داده نشده است، به نظر می رسد گزینه ۱ پاسخ مناسبتری برای این سؤال باشد. بحث اصل مثبت را در کلاس «اصول فقه انطباقی» بیان کرده ایم.

۷۳- در کدام مورد، اصل برائت به معنای برائت از تکلیف است؟

- ۱) تردید در انتساب جرم به متهم
 - ۲) تردید در قلمرو مفهومی جرم
 - ۳) تردید در میزان مجازات
 - ۴) تردید در ثبوت ضمان قهری
- *گزینه ۲ پاسخ صحیح است.**

توضیح: اصل برائت در علم حقوق کاربردهای متفاوتی دارد. گاه منظور از ب راءت، برائت از تکلیف وجوبی و تحریمی است. در این کاربرد برائت به اصطلاح اصولی آن، نزدیک می شود. گاه منظور از برائت، برائت از اتهام و مجازات است و گاهی منظور از برائت، برائت از ضمان و دین است. که در میان این سه کاربرد برائت در علم حقوق، کاربرد اول به اصطلاح برائت در علم اصول نزدیکتر است. در میان گزینه های سؤال، «تردید در قلمرو مفهومی جرم» که در حقوق با استناد به اصل تفسیر به نفع متهم، شخص را تبرئه می کنیم، به اصطلاح برائت از تکلیف نزدیک تر می باشد. سؤال بسیار فنی و دقیق طرح شده است و در سؤالات سالهای گذشته آزمون وکالت شبیه آن وجود ندارد. این بحث را در کلاس درس «اصول فقه تطبیقی» به نحو اجمال در موسسه داداستان مشهد بیان کرده ایم.

۷۴- عقد نکاحی واقع شده است. پس از مدتی شوهر بذل مدت کرده است ولی نمی دانیم نکاح دائم بوده یا موقت. با استصحاب نکاح به طور کلی، کدام یک از آثار زیر، مترتب می شود؟

- ۱) فقط توارث و وجوب نفقه
 - ۲) فقط حرمت ازدواج زن و وجوب نفقه
 - ۳) حلیت تمتع، حرمت ازدواج زن، توارث و وجوب نفقه
 - ۴) فقط حلیت تمتع و حرمت ازدواج زن
- *گزینه ۴ پاسخ صحیح است.**

توضیح: مورد سؤال، استصحاب کلی نوع دوم است یعنی استصحابی که شک در بقاء کلی، ناشی از آن است که نمی دانیم کلی در ضمن فرد معلوم البقاء (نکاح دائم) بوده است یا فرد معلوم الزوال (نکاح موقت). به نظر برخی، بقاء کلی استصحاب می شود و صرفاً آثار مشترک آن اثبات می گردد. بنابراین اصل نکاح با استصحاب اثبات می گردد و آثار مشترک نکاح دائم و موقت نیز اثبات می شود نه آثار اختصاصی هر یک از آنها. حلیت تمتع و حرمت ازدواج زن، اثر مشترکی است که هم در نکاح دائم است

و هم در نکاح موقت. بحث استصحاب کلی از جمله مباحثی بود که با ذکر مثالهای متعدد در کلاس درس «اصول فقه تطبیقی» در موسسه داداستان مشهد توضیح داده شده است.

۷۵- حکم دو ماده زیر، به ترتیب مصداق کدام مورد است؟

ماده ۶۴۸ قانون مدنی: «قرض عقدی است که به موجب آن احد طرفین مقدار معینی از مال خود را به طرف دیگر تملیک می کند...»

ماده ۳۷۵ قانون مدنی: «مبیع باید در محلی تسلیم شود که عقد بیع در آنجا واقع شده است مگر اینکه عرف و عادت مقتضی تسلیم در محل دیگر باشد و یا در ضمن بیع، محل مخصوصی برای تسلیم معین شده باشد.»

۱) مقتضای اطلاق عقد قرض-مقتضای اطلاق عقد بیع

۲) مقتضای اطلاق عقد قرض-مقتضای ذات عقد بیع

۳) مقتضای ذات عقد قرض-مقتضای ذات عقد بیع

۴) مقتضای ذات عقد قرض-مقتضای اطلاق عقد بیع

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توضیح: روشن است که حکمی که قانونگذار در ماده ۶۴۸ ق.م برای عقد قرض گفته است (یعنی تملیک مال به دیگری) ناشی از ذات آن عقد است. اما حکمی که قانونگذار در ماده ۳۷۵ ق.م برای بیع گفته است ناشی از «عدم ذکر قید» در مورد محل تسلیم مبیع در قرارداد است. به عبارت دیگر اطلاق بیع اقتضاء می کند که مبیع در محل وقوع بیع، تسلیم شود. ماده ۳۷۵ ق.م در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» در بحث اطلاق جمله با دانشجویان عزیز تمرین شده است.

۷۶- لزوم حضور کارمندان در محل کار در ساعات اداری، مثال برای کدام مورد است؟

۱) واجب فوری

۲) واجب غیرفوری

۳) واجب مضیق

۴) واجب موسع

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

توضیح: واجب مضیق از اقسام واجبات موقت است. اگر قانونگذار برای انجام واجب، زمانی تعیین کند که آن زمان مساوی زمانی باشد که انجام واجب بدان نیازمند است (نه بیشتر و نه کمتر) واجب را واجب مضیق می نامیم. لزوم حضور کارمندان در محل کار در ساعات اداری نیز به همین نحو است. همین مورد را به علاوه مثال لزوم حضور شخص محکوم به تبعید در تبعیدگاه، در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» تمرین کرده ایم.

۷۷- در کدام مورد، تخصیص به دلیل لفظی است؟

۱) تخصیص به سنت

۲) تخصیص به بناء عقلا

۳) تخصیص به حکم عقل

۴) تخصیص به اجماع

گزینه ۱ پاسخ صحیح می باشد.

توضیح: عرف، اوضاع و احوال، احکام بدیهی عقل و سیره عقلاء و همچنین اجماع، از ادله لئی و غیر لفظی محسوب می شوند اما سنت البته نوع قولی آن، دلیل لفظی محسوب می گردد. لذا اگر عامی با سنت قولی تخصیص بخورد، تخصیص با مخصص لفظی خواهد بود. بحث مخصص لفظی و غیر لفظی در کلاس درس اصول فقه انطباقی همراه با ذکر مثالهای قانونی آن با دانشجویان عزیز تمرین شده است.

۷۸- کدام مورد، حکم واقعی اولی است؟

۱- جواز تلقیح مصنوعی

۲- موظف بودن زن به سکونت در منزل شوهر

۳- ممنوعیت تصرف مالک که مستلزم اضرار به همسایه است.

۴- لزوم تأخیر اجرای حدّ زنا بر زن باردار در صورت خوف ضرر برای حمل.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

توضیح: احکام واقعی اولی، احکامی هستند که برای شرایط عادی و متعارفی که مکلف در آن قرار دارد وضع شده اند بدون توجه به حالاتی مثل اضطرار یا ضرر یا عسر و حرج. در میان گزینه ها حکم لزوم سکونت زن در منزل شوهر، حکمی است واقعی اولی. جواز تلقیح مصنوعی حکم ظاهری است و ممنوعیت تصرف مالک که مستلزم اضرار همسایه شود و نیز لزوم اجرای تأخیر حد بر زن باردار حکم واقعی ثانوی است. همین گزینه های سؤال را در کلاس «اصول فقه انطباقی» با دانشجویان کار کردیم.

۷۹- اختلاف نظر اخباریان و اصولیان، مربوط به کدام مورد است؟

۱- شبهات حکمی و موضوعی تحریمی

۲- شبهات حکمی تحریمی

۳- شبهات حکمی تحریمی و وجوبی

۴- شبهات حکمی وجوبی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

توضیح: در شبهات حکمی تحریمی یعنی تردید در اینکه کاری حرام است یا مباح، اخباریین نظر مخالف دارند و معتقدند که باید اصل احتیاط اجرا گردد؛ در حالی که مشهور بر این باورند که باید برائت اجرا شود.

۸۰- بنا به نظر مشهور اصولیان در شبهات محصوره و غیر محصوره، به ترتیب کدام اصل جاری است؟

۱- احتیاط - برائت

۲- برائت - احتیاط

۳- برائت - برائت

۴- احتیاط - احتیاط

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

توضیح: در شبهات محصوره که موارد مشکوک، بسیار محدود می باشند، علم اجمالی منجز تکلیف بوده و اصل احتیاط اجرا می شود اما در شبهات غیر محصوره، از آنجا که اجرای اصل احتیاط مستلزم عسر و حرج است، در مورد بعضی از موارد مشکوک اصل برائت اجرا خواهد شد. حکم شبهات محصوره و غیر محصوره نیز در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» بیان شده است. و نمونه آن را در آزمونهای دادستان می توانید مشاهده کنید.

نکته: قریب به اتفاق سؤالات این آزمون، در کلاس درس «اصول فقه انطباقی» (استاد مروارید) یا در آزمونهای دادستان، مورد بحث و سؤال قرار گرفته است که مستندات آن در آینده نزدیک اطلاع رسانی های خواهد شد.

حقوق جزای عمومی و اختصاصی:

۸۱- حکم به نگهداری در کانون اصلاح و تربیت در دو روز آخر هفته، در مورد کدام گروه از اطفال ونوجوانان بزهکار جایز است؟

۱) تمام گروه های سنی به جز اطفال ونوجوانان نابالغ

۲) اطفال ونوجوانان نه تا پانزده سال تمام شمسی

۳) نوجوانان پانزده تا هیجده سال تمام شمسی

۴) تمام گروه های سنی

گزینه ۳ می باشد.

مطابق تبصره ۲ ماده ۸۹ قانون مجازات اسلامی :

"دادگاه میتواند با توجه به وضع متهم و جرم ارتكابی، به جای صدور حکم به مجازات نگهداری یا جزای نقدی موضوع بندهای (الف) تا (پ) این ماده، به اقامت در منزل در ساعاتی که دادگاه معین میکند یا به نگهداری در کانون اصلاح و تربیت در دو روز آخر هفته حسب مورد برای سه ماه تا پنج سال حکم دهد."

۸۲- در جرایم تعزیری درجه های هفت و هشت، دادگاه با چه شرایطی می تواند محکوم را از کیفر معاف کند؟

۱) تعهد به اجرای دستورهای دادگاه، پیش بینی اصلاح مرتکب، فقدان سابقه ی کیفری مؤثر، گذشت شاکی وجبران ضرروزیان

۲) احراز جهات تخفیف، پیش بینی اصلاح مرتکب، فقدان سابقه کیفری مؤثر، گذشت شاکی وجبران ضرروزیان

۳) تعهد به اجرای دستورهای دادگاه، پیش بینی اصلاح مرتکب، فقدان سابقه کیفری مؤثر

۴) در این مورد، معافیت از کیفر به هیچ شرطی موکول نیست

گزینه ۲ می باشد.

ماده ۳۹: "در جرائم تعزیری درجه های هفت و هشت در صورت احراز جهات تخفیف چنانچه دادگاه پس از احراز مجرمیت، تشخیص دهد که با عدم اجرای مجازات نیز مرتکب، اصلاح میشود در صورت فقدان سابقه کیفری مؤثر و گذشت شاکی و جبران ضرر و زیان یا برقراری ترتیبات جبران آن میتواند حکم به معافیت از کیفر صادر

کند."

رمز(جگفا) در کلاس های مفهومی و رمز نگاری دکتر قاضی زاده مطرح شده است.

۸۳- چنانچه مجرم در زمان ارتکاب جرم، دچار اختلال روانی باشد، کدام مورد صحیح است؟

(۱) به شرط فقدان اراده، مسئولیت کیفری ندارد

(۲) مجنون محسوب میشود و مسئولیت کیفری ندارد

(۳) فاقد اراده یا قوه تمیز محسوب می شود و مسئولیت کیفری ندارد

(۴) به شرط فقدان اراده یا قوه تمیز، مسئولیت کیفری ندارد

*** پاسخ گزینه ۴ می باشد.**

صرف اختلال روانی کافی نیست بلکه به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد موجب جنون است. (مطروحه در سوالات آزمونهای مفهومی مهارتی) به موجب ماده ۱۴۹ قانون مجازات اسلامی:

" هرگاه مرتکب در زمان ارتکاب جرم دچار اختلال روانی بوده به نحوی که فاقد اراده یا قوه تمیز باشد مجنون محسوب میشود و مسئولیت کیفری ندارد."

۸۴- صدور حکم و اجرای مجازات در مورد کدام یک از جرایم زیر، قابل تعویق و تعلیق است؟

(۱) معاونت در قتل عمد

(۲) جرایم علیه عفت عمومی

(۳) تعزیر بدل از قصاص نفس

(۴) معاونت در اسیدپاشی

*** پاسخ گزینه ۴ می باشد.**

مطابق رمز (اسما صاكت) ماده ۴۷ قانون مجازات اسلامی و منضات آن:

" صدور حکم و اجرای مجازات در مورد جرائم زیر و شروع به آنها قابل تعویق و تعلیق نیست:

الف- جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور، خرابکاری در تأسیسات آب، برق، گاز، نفت و مخابرات

ب- جرائم سازمان یافته، سرقت مسلحانه یا مقرون به آزار، آدم ربایی و اسیدپاشی

پ- قدرت نمایی و ایجاد مزاحمت با چاقو یا هر نوع اسلحه دیگر، جرائم علیه عفت عمومی، تشکیل یا اداره مراکز فساد و فحشا

ت- قاچاق عمده مواد مخدر یا روانگردان، مشروبات الکلی و سلاح و مهمات و قاچاق انسان

ث- تعزیر بدل از قصاص نفس، معاونت در قتل عمدی و محاربه و افساد فی الارض

ج- جرائم اقتصادی، با موضوع جرم بیش از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال"

۸۵- در کدام جرم زیر، دادگاه ملزم به تبدیل حبس به مجازات جایگزین نیست؟

(۱) جرم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن، شش ماه تا یک سال است

(۲) جرم عمدی که میزان تعزیر آن، در قانون معین نشده است

(۳) جرم غیر عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن، کمتر از دو سال است

(۴) جرم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آن، بین ۹۱ روز تا شش ماه حبس است

*** پاسخ گزینه ۱ می باشد.**

ماده ۶۷ قانون مجازات اسلامی : دادگاه میتواند مرتکبان جرائم عمدی را که حداکثر مجازات قانونی آنها بیش از شش ماه تا یکسال حبس است به مجازات جایگزین حبس محکوم کند، در صورت وجود شرایط ماده(۶۶) این قانون اعمال مجازاتهای جایگزین حبس ممنوع است.

نمودار الزام ممنوعیت و اختیار مجازات جایگزین حبس در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمزنگاری آمده است.

۸۶- چنانچه محکوم طی مدت اجرای مجازات تکمیلی، مفاد حکم را رعایت ننماید، چه تصمیمی درباره اوتخاذ میشود؟

(۱) مجازات تکمیلی دیگری، جایگزین مجازات تکمیلی اولیه می شود

(۲) مجازات تکمیلی لغو و مجازات اصلی به موقع اجرا گذاشته می شود

(۳) برای بار اول، مدت مجازات تکمیلی مندرج در حکم، تا یک سوم افزایش می یابد

(۴) برای بار اول، بقیه مدت محکومیت، به حبس یا جزای نقدی درجه هفت و هشت تبدیل می شود

*** پاسخ گزینه ۳ می باشد.**

ماده ۲۴ قانون مجازات اسلامی:

"چنانچه محکوم طی مدت اجرای مجازات تکمیلی، مفاد حکم را رعایت ننماید، دادگاه صادرکننده حکم به پیشنهاد قاضی اجرای احکام برای بار اول مدت مجازات تکمیلی مندرج در حکم را تا یک سوم افزایش میدهد و در صورت تکرار، بقیه مدت محکومیت را به حبس یا جزای نقدی درجه هفت یا هشت تبدیل میکند. همچنین بعد از گذشتن نیمی از مدت مجازات تکمیلی، دادگاه میتواند با پیشنهاد قاضی اجرای احکام در صورت اطمینان به عدم تکرار جرم و اصلاح مجرم، نسبت به لغو یا کاهش مدت زمان مجازات تکمیلی وی اقدام کند."

رمز (حج نا آدم) در کلاس جزا به موضوع سوال در مرتبه اول و دوم تصریح دارد.

۸۷- مجازات تبعی قاتل عمدی که به قصاص نفس محکوم شده، از چه تاریخی آغاز می شود؟

۱) صدور حکم

۲) آزادی مجرم

۳) رضایت اولیای دم

۴) توقف اجرای حکم قصاص

* پاسخ گزینه ۴ می باشد.

مطابق (بند الف ماده ۲۵) رمز ۷۲۲ و نمودار آن در کلاس جزا موید این تمایز بند الف با بند ب و ج ماده ۲۵ می باشد.

ماده ۲۵:

" محکومیت قطعی کیفری در جرائم عمدی، پس از اجرای حکم یا شمول مرور زمان، در مدت زمان مقرر در این ماده محکوم را از حقوق اجتماعی به عنوان مجازات تبعی محروم میکند:

الف- هفت سال در محکومیت به مجازاتهای سالب حیات و حبس ابد از تاریخ توقف اجرای حکم اصلی

ب- سه سال در محکومیت به قطع عضو، قصاص عضو در صورتی که دیه جنایت وارد شده بیش از نصف دیه مجنیعلیه باشد، نفی بلد و حبس تا درجه چهار

پ- دو سال در محکومیت به شلاق حدی، قصاص عضو در صورتی که دیه جنایت وارد شده نصف دیه مجنی علیه یا کمتر از آن باشد و حبس درجه پنج "

۸۸- اگر زندانی برای فرار از زندان، در زندان را شکسته و بیرون از محوطه زندان دستگیر شود، اتهام (اتهامات) او چه اوصافی دارد؟

۱) تخریب عمدی و شروع به جرم فرار از زندان

۲) عنوان خاص تخریب عمدی و فرار از زندان

۳) فرار از زندان

۴) شروع به فرار از زندان

* پاسخ گزینه ۳ می باشد.

ماده ۵۴۷:

" هر زندانی که از زندان یا بازداشتگاه فرار نماید به شلاق (تا ۷۴) ضربه یا سه تا شش ماه حبس محکوم می شود و اگر برای فرار درب زندان را شکسته یا آن را خراب کرده باشد، علاوه بر تامین خسارت وارده به هر دو مجازات محکوم خواهد شد."

ماده ۵۴۷ قانون مجازات شامل دو قسمت می شود .

قسمت اول: جرم فرار از زندان

قسمت دوم: جرم فرار از زندان همراه با تخریب درب زندان و... که هر دو مجازات را دارد و به نظر می رسد قسمت دوم ماده نوعی جرم مرکب باشد زیرا عنصر مادی آن از دو بخش تخریب و فرار تشکیل شده است که عنوان خاص داشته و شامل تعدد مادی نمی شود.

اگر گزینه مورد نظر طراح گزینه ۲ باشد این گزینه ایراد نگارشی دارد زیرا این جرم صورت خاص فرار از زندان همراه با شکستن درب زندان است و نه جرم خاص تخریب و فرار از زندان.

و اما به نظر اساتید موسسه گزینه مناسب (ونه گزینه کامل) گزینه ۳ است. در هر صورت این سوال اختلافی بوده و صائب آن بود که از طرح آن به شکل حاضر اجتناب می شد. پیشنهاد می شود که در تصحیح کارنامه دو پاسخ داشته باشد و یا حذف شود تا تضییع حقی صورت نگیرد.

۸۹- هرگاه کودک هشت ساله ای مرتکب جرم حدی شود، دادگاه چه تصمیمی درباره او اتخاذ می کند؟

۱) اقدام تأمینی و تربیتی

۲) هیچ تصمیمی

۳) مجازات سبک تر نسبت به بزرگسالان

۴) نگهداری در کانون اصلاح و تربیت

* پاسخ گزینه ۱ می باشد.

مطابق تبصره ۲ ماده ۸۸:

"هرگاه نابالغ مرتکب یکی از جرائم موجب حد یا قصاص گردد در صورتی که از دوازده تا پانزده سال قمری داشته باشد به یکی از اقدامات مقرر در بندهای (ت) و (یا) (ث) محکوم میشود و در غیراین صورت یکی از اقدامات مقرر در بندهای (الف) تا (پ) این ماده در مورد آنها اتخاذ میگردد."

نمودار جرایم اطفال و نوجوانان مطروحه در کلاس جزا به صراحت این نکته را بیان نموده است .

۹۰- هر گاه حکم صادره توسط دادگاه کیفری، فرا تر از میزان و کیفیتی باشد که در قانون مقرر شده است، کدام مورد صحیح است؟

(۱) چنانچه صدمه و خسارتی از این جهت حاصل گردد، در صورتی که از روی عمد یا تقصیر باشد، حسب مورد موجب مسئولیت کیفری و مدنی است و در غیر این صورت، خسارت از بیت المال جبران می شود

(۲) صادر کننده حکم مسئولیت کیفری دارد، ولی خسارات وارده از بیت المال جبران می شود.

(۳) در هر صورت، خسارت وارده به محکوم علیه باید از بیت المال جبران شود.

(۴) صادر کننده حکم در هر صورت، دارای مسئولیت کیفری و مدنی است .

*** پاسخ گزینه ۱ می باشد.**

ماده ۱۳ قانون مجازات اسلامی :

"حکم به مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی و اجرای آنها حسب مورد نباید از میزان و کیفیتی که در قانون یا حکم دادگاه مشخص شده است تجاوز کند و هرگونه صدمه و خسارتی که از این جهت حاصل شود، در صورتیکه از روی عمد یا تقصیر باشد حسب مورد موجب مسئولیت کیفری و مدنی است و در غیر اینصورت، خسارت از بیت المال جبران می شود."

رمز (خص) در کلاس جزا کلید پاسخ به این سوال است.

۹۱- محرومیت از حقوق اجتماعی، چه نوع مجازاتی است؟

(۱) فقط مجازات تبعی

(۲) فقط مجازات تکمیلی

(۳) فقط مجازات تکمیلی یا تبعی

(۴) حسب مورد، مجازات تکمیلی، اصلی یا تبعی

*** پاسخ گزینه ۴ می باشد.**

تبصره ۱ ماده ۲۶: "مستخدمان دستگاههای حکومتی در صورت محرومیت از حقوق اجتماعی، خواه به عنوان مجازات اصلی و خواه مجازات تکمیلی یا تبعی، حسب مورد در مدت مقرر در حکم یا قانون، از خدمت منفصل می شوند."

این نکته بارها در کلاس جزا و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مطرح شده است.

۹۲- در صورت اجتماع مباشر و سبب، کدام مورد صحیح است؟

(۱) مباشر ضامن است

(۲) سبب ضامن است

(۳) عاملی که جنایت مستند به اوست، ضامن است .

(۴) هر دو به نسبت مساوی، ضامن هستند.

*** پاسخ گزینه ۳ می باشد.**

ماده ۵۲۶ قانون مجازات اسلامی: "هرگاه دو یا چند عامل، برخی به مباشرت و بعضی به تسبیب در وقوع جنایتی، تأثیر داشته باشند، عاملی که جنایت مستند به اوست ضامن است و چنانچه جنایت مستند به تمام عوامل باشد به طور مساوی ضامن میباشد مگر تأثیر رفتار مرتکبان متفاوت باشد که در این صورت هر یک به میزان تأثیر رفتارشان مسؤول هستند. در صورتی که مباشر در جنایت بیاختیار، جاهل، صغیر غیرممیز یا مجنون و مانند آنها باشد فقط سبب، ضامن است.(رمز اجتماع)"

۹۳- کدام یک از جهات زیر، ممکن است باعث سقوط، تقلیل یا تبدیل حدود شرعی شود؟

(۱) توبه

(۲) مرور زمان

(۳) نسخ قانون جزا

(۴) گذشت شاکی یا مدعی خصوصی

*** پاسخ گزینه ۱ می باشد.**

ماده ۲۱۹ قانون مجازات اسلامی:

"دادگاه نمی تواند کیفیت، نوع و میزان حدود شرعی را تغییر یا مجازات را تقلیل دهد یا تبدیل یا ساقط نماید. این مجازاتها تنها از طریق توبه و عفو به کیفیت مقرر در این قانون قابل سقوط، تقلیل یا تبدیل است."

رمز(توبه عفو ر. ر) در کلاس جزا در مبحث ادله اثبات بیان شده است.

۹۴- در صورت ارتکاب مجدد رانندگی بدون پروانه رسمی ، مجازات اصلی مرتکب چیست؟

(۱) محرومیت از حق رانندگی به مدت سه سال

(۲) مجازات حبس و جزای نقدی

(۳) حبس

(۴) جزای نقدی

*** پاسخ گزینه ۳ می باشد.**

ماده ۷۲۳ قانون مجازات اسلامی: "هر کس بدون گواهینامه رسمی اقدام به رانندگی و یا تصدی وسایل موتوری که مستلزم داشتن گواهینامه مخصوص است، بنماید و همچنین هر کس به موجب حکم دادگاه از رانندگی وسایل نقلیه موتوری ممنوع باشد به رانندگی وسایل مزبور مبادرت ورزد برای بار اول به حبس تعزیری تا دو ماه یا جزای نقدی تا یک میلیون ریال و یا هر دو مجازات و در صورت ارتکاب مجدد به دو ماه تا شش ماه حبس محکوم خواهد شد."

۹۵- اگر اولیای دم پس از گذشت از حق قصاص نفس ، قاتل را بکشند ، مجازات آنها اصولاً چیست ؟

(۱) تعزیر و دیه

(۲) قصاص نفس

(۳) فقط تعزیر

(۴) مجازاتی ندارد

*** پاسخ گزینه ۲ می باشد.**

ماده ۳۶۴ قانون مجازات اسلامی: "رجوع از گذشت پذیرفته نیست. اگر مجنی علیه یا ولی دم، پس از گذشت، مرتکب را قصاص کند، مستحق قصاص است."

۹۶- مجازات کسی که مجنونی را عامدآبه قتل برساند ، کدام است؟

(۱) ضمان دیه

(۲) قصاص نفس

(۳) دیه و تعزیر

(۴) قصاص نفس ، مگر در موارد استثناء

*** پاسخ گزینه ۳ می باشد.**

مواد ۳۰۱ و ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی :

ماده ۳۰۱ قانون مجازات اسلامی: "قصاص در صورتی ثابت میشود که مرتکب، پدر یا از اجداد پدری مجنی علیه نباشد و مجنی علیه، عاقل و در دین با مرتکب مساوی باشد."

ماده ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی: "هرکس مرتکب قتل عمد شود و شاکی نداشته یا شاکی داشته ولی از قصاص گذشت کرده باشد و یا بهر علت قصاص نشود در صورتی

که اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یابیم تجری مرتکب یا دیگران گردد دادگاه مرتکب را به حبس از سه تا ده سال محکوم می نماید.

تبصره - در این مورد معاونت در قتل عمد موجب حبس از یک تا پنج سال خواهد بود."

موضوع این سوال در جدول مطروحه در کلاس جزا که ۳۰ حالت از قاتل و مقتول را بیان نموده است به صراحت آمده است.

۹۷- مردی زنی را به قتل رسانده است . اولیای دم زن چه حقوقی دارند؟

(۱) حق عفو، حق قصاص با رد فاضل دیه یا گرفتن دیه با رضایت مرتکب

(۲) حق عفو، حق قصاص با رد فاضل دیه یا گرفتن دیه ولو بدون رضایت مرتکب

(۳) فقط حق عفو یا حق قصاص با رد فاضل دیه

(۴) حق عفو ، حق قصاص یا اخذ دیه

*** پاسخ گزینه ۲ می باشد.**

ماده ۳۶۰ و ماده ۳۸۲ قانون مجازات اسلامی ۹۲

ماده ۳۶۰- در مواردی که اجرای قصاص، مستلزم پرداخت فاضل دیه به قصاص شونده است، صاحب حق قصاص، میان قصاص با رد فاضل دیه و گرفتن دیه مقرر در قانون ولو

بدون رضایت مرتکب مخیر است.

ماده ۳۸۳- اگر یک نفر، دو یا چند نفر را عمداً به قتل برساند، اولیای دم هر یک از مقتولان میتوانند به تنهایی و بدون گرفتن رضایت اولیای مقتولان دیگر و بدون پرداخت سهمی از دیه به آنان اقدام به قصاص کنند.

۹۸- هر گاه بین دو نفر بر اثر عوامل قهری، برخوردی به وجود آید که منتهی به جنایت شود، حکم ضمان چیست؟

(۱) هر یک ضامن نصف دیه دیگری است

(۲) ضمان منتفی است

(۳) هر یک ضامن تمام دیه دیگری است

(۴) عاقله هر یک، ضامن دیه است.

* پاسخ گزینه ۲ می باشد.

مطابق ماده ۵۳۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲: هرگاه برخورد بین دو یا چند نفر یا وسیله نقلیه بر اثر عوامل قهری مانند سیل و طوفان به وجود آید، ضمان منتفی است.

در کلاس جزا رمز "خدا ضامن است" مطرح شده است.

۹۹- توهین به رئیس کشور خارجی که وارد قلمرو ایران شده، در کدام شرایط جرم است؟

(۱) در صورت علنی بودن و به شرط معامله متقابل

(۲) صرفاً به شرط معامله متقابل

(۳) در صورت علنی بودن یا به شرط معامله متقابل

(۴) مطلقاً جرم است

* پاسخ گزینه ۴ می باشد.

ماده ۵۱۷ قانون مجازات اسلامی یک نوع توهین مشدد است و اما توهین به ریس کشور خارجی بموجب ماده ۶۰۸ جرم توهین ساده است و اگر شرایط ماده ۵۱۷ را داشت توهین مشدد می باشد.

لذا توهین به رییس کشور خارجی در هر صورت جرم است (ماده ۶۰۸) و اما در صورت علنی بودن و شرط متقابل جرم توهین مشدده می باشد (ماده ۵۱۷)

این نکته به صراحت در کارگاه تعزیرات به صراحت بیان شده است.

ماده ۵۱۷: هر کس علناً نسبت به رئیس کشور خارجی یا نماینده سیاسی آن که در قلمرو خاک ایران وارد شده است توهین نماید به یک تا سه ماه حبس محکوم می شود مشروط به اینکه در آن کشور نیز در مورد مذکور نسبت به ایران معامله متقابل بشود.

۱۰۰- خیانت در امانت، با کدام افعال مادی زیر، تحقق می یابد؟

(۱) سوء استفاده یا تصاحب یا تلف یا مفقود کردن اشیاء

(۲) سوء استفاده یا تصرف یا تلف یا مفقود کردن اشیاء

(۳) استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود کردن اشیاء

(۴) استعمال یا تصرف یا تلف یا مفقود کردن اشیاء

* پاسخ گزینه ۳ می باشد.

ماده ۶۷۴: هر گاه اموال منقول یا غیر منقول یا نوشته هایی از قبیل سفته و چک و قبض و نظایر آن به عنوان اجاره یا امانت یا رهن یا برای وکالت یا هر کار با اجرت یابی اجرت به کسی داده شده و بنا بر این بوده است که اشیاء مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که آن اشیاء نزد او بوده آنها را به ضرر مالکین یا متصرفین آنها استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

این نکته به صراحت هم در کلاس جزا و هم در کارگاه تعزیرات تدوین شده است.

"آیین دادرسی کیفری":

۱۰۱- کدام عبارت در خصوص نقش سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها در زمینه حمایت از محیط زیست، منابع طبیعی و بهداشت عمومی

است، در جهت تعقیب و دادرسی دعوی کیفری مربوط، صحیح نیست؟

(۱) می توانند نسبت به جرایم ارتكابی در زمینه های فوق، اعلام جرم کنند.

(۲) حق تجدید نظرخواهی نسبت به آراء صادر از دادگاه ها در خصوص موضوعات فوق الذکر را دارند.

(۳) می توانند در تمام مراحل دادرسی مربوط به جرایم ارتكابی در زمینه های فوق شرکت کنند.

۴) در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، برای اعلام جرم، رضایت بزه دیده را نیز باید اخذ کنند
*گزینه ۲ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از ماده ۶۶ و تبصره ۱ اصلاحی ۹۴/۳/۲۴ است. در متن ماده گزینه های درست قرار داده شده است.

نکته ۲: ماده ۶۶- سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها درباره حمایت از اطفال و نوجوانان، زنان، اشخاص بیمار و (دارای) ناتوان جسمی یا ذهنی، محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، بهداشت عمومی و حمایت از حقوق شهروندی است، می توانند نسبت به جرائم ارتكابی در زمینه های فوق اعلام جرم کنند {گزینه ۱} و در تمام مراحل دادرسی (شرکت کنند). {گزینه ۳}

تبصره ۱- در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، کسب رضایت وی جهت اقدام مطابق این ماده ضروری است. {گزینه ۴} چنانچه بزه دیده طفل، مجنون و یا در جرائم مالی سفیه باشد، رضایت ولی (، قیم) یا سرپرست قانونی او اخذ می شود. اگر ولی (، قیم) یا سرپرست قانونی، خود مرتکب جرم شده باشد، سازمان های مذکور با اخذ رضایت قیم اتفاقی یا تأیید دادستان، اقدامات لازم را انجام می دهند. (اصلاحی ۹۴/۳/۲۴)

نکته ۳: {گزینه ۲ پاسخ است زیرا حق تجدیدنظر خواهی این سازمان ها در اصلاحات ۹۴/۳/۲۴ از متن ماده ۶۶ حذف شد.}

نکته ۴: در ۵ از مضمون جامع آخر و در کلاس امهات بارها تاکید شد که مواد اصلاحی قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۹۴/۳/۲۴ چندین سوال خواهیم داشت. این اولین مورد آن است.

نکته ۵: پاسخ این سوال بسیار ساده است زیرا مشابه این سوال را در آزمون های مفهومی - مهارتی موسسه داداستان دیده اید. سایر داوطلبان را به بازدید «تطبیق مستند» در سایت ارجاع می دهیم.

۱۰۲- مطابق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در آراء قطعی صادر از شعب سازمان تعزیرات حکومتی در خصوص تخلفات قاچاق کالا و ارز، کدام مقام زیر، در صورت احراز عدم انطباق رأی با قانون می تواند تقاضای تجدید نظر نماید؟

- ۱) رئیس سازمان تعزیرات حکومتی
۲) رئیس قوه قضائیه
۳) دادستان کل کشور
۴) وزیر دادگستری

*گزینه ۱ پاسخ است

نکته ۱: طبق روال گذشته سوالات آزمون وکالت از قوانین و مقرراتی که تا پایان شهریور همان سال تصویب می شود طرح می شده است. این سوال طبق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۲ و قبل از اصلاحات اخیر آن در آبان ماه ۱۳۹۴ فاقد گزینه درست است. زیرا طبق تبصره ماده ۲۳ آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی که در نکته ۲ و ۳ توضیح آن می آید. رییس سازمان تعزیرات محکوم علیه و وزیر دادگستری حق اعتراض به رای قطعی را طبق این تبصره داشتند. اما با تصویب قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز این آیین نامه در این خصوص نسخ شد و این حق کلاً از بین رفت تا اینکه در اصلاحات اخیر آن قانون که به تازگی به تصویب مجلس رسیده است این حق مجدداً و فقط با شرایطی به رییس سازمان تعزیرات حکومتی داده شده است. و چون این اصلاحات بعد از شهریور ۱۳۹۳ به تصویب رسیده است. نباید مورد سوال قرار می گرفت اما گرفته است.

نکته ۲: بنابراین شاید چنین به نظر بیاید که پاسخ سوال در تبصره ماده ۲۳ آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی است اما حقیقت آن است که این تبصره با توجه به قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص پرونده های مشمول آن قانون قابل استناد نیست. این ماده و تبصره آن می گویند: «ماده ۲۳ - اشخاص ذیل نیز حق تجدیدنظر خواهی از کلیه آرای شعب بدوی را دارند:
الف) شاکی خصوصی پرونده در صورت برائت متهم.

ب) اعضای کمیسیون هماهنگی امور تعزیرات در استان و شهرستان مربوطه.

ج) رؤسای سازمانهای تعزیرات حکومتی و بازرسی و نظارت.

تبصره - هرگاه محکوم علیه و یا رؤسای سازمانهای تعزیرات حکومتی و بازرسی و نظارت آرای قطعی شعب تعزیرات را خلاف قانون بدانند می توانند با ذکر دلیل از وزیر دادگستری تقاضای رسیدگی مجدد نمایند. چنانچه وزیر دادگستری تقاضا را وارد تشخیص دهد و یا رأساً رأی را غیرقانونی بداند پرونده را جهت رسیدگی به شعبه عالی تجدیدنظر که به همین منظور در مرکز تشکیل می گردد ارجاع خواهد داد. رأی این شعبه قطعی است و اقدامات موضوع این تبصره مانع اجرای حکم تجدیدنظر خواسته نخواهد بود.»

نکته ۳: لذا به نظر این سوال غلط است و گزینه ۴ هم به استناد همین تبصره می تواند پاسخ باشد زیرا وزیر دادگستری رأساً هم می تواند رای قطعی را غیرقانونی تشخیص بدهد. که گفتیم این تبصره در مورد پرونده های قاچاق کالا و ارز قابل استناد نیست. و با توجه به سکوت آن قانون قبل از اصلاحات اخیر مصوب ۱۳۹۴ این سوال اساساً فاقد گزینه درست است.

نکته ۴: با این حال در این سوال در شرایط فعلی گزینه یک (رییس تعزیرات حکومتی) صحیح ترین گزینه است.

نکته ۵: بارها در کلاس ها و امهات و درس نامه های کیفری تذکر داده شد که یکی از قوانین خاصی که احتمال طرح سوال از آن می رود قانون قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۲ است. اگر «محشای من» خود را به روش عنکبوتی تهیه نموده باشید و به نکاتی که در درس نامه در خصوص این قانون بیان شد، دقت می کردید؛ این سوال را هم باید به راحتی پاسخ می دادید. آراء آخرین آزمون جامع نیز اختصاص به این قانون داشت.

۱۰۳- در فرایند دادرسی کیفری، کدام یک از خسارات زیر، در دعوی خصوصی ناشی از جرم در دادگاه کیفری قابل مطالبه است؟

- ۱) فقط خسارات مادی بالغ بر ده میلیون ریال
 - ۲) تمام منافع ممکن الحصول و خسارت معنوی
 - ۳) فقط خسارات مادی و معنوی به استثنای جرایم مستوجب تعزیر شرعی
 - ۴) تمام خسارات مادی و نیز خسارات معنوی و منافع ممکن الحصول به استثنای جرایم مستوجب تعزیر شرعی و دیه
- *گزینه ۴ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال ترکیبی و مفهومی و مستلزم ایجاد شبکه بین ماده ۱۴ و تبصره ۲ آن است. گزینه ۴ تلفیقی از صدر ماده ۱۴ و ذیل تبصره ۲ آن است.

نکته ۲: این ماده می گوید: «ماده ۱۴ - شاکی می تواند جبران تمام ضرر و زیان های مادی و معنوی و منافع ممکن الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند.

تبصره ۱- زیان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زیان از طرق دیگر از قبیل الزام به عذرخواهی و درج حکم در جرایم و امثال آن حکم نماید.

تبصره ۲- منافع ممکن الحصول تنها به مواردی اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی شامل جرائم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی شود.»

نکته ۳: پاسخ این سوال نص محور نیز برای داداستانیها بسیار ساده بوده است زیرا مشابه این سوال را در آزمون های مفهومی - مهارتی موسسه داداستان چندین بار دیده اید و محشای من خود را به روش شبکه ای که در کلاسها و دوره امهات و درس نامه ها بارها بر آن تاکید شده، تهیه و تدوین نموده اید. سایر داوطلبان را به بازدید «تطبیق مستند» در سایت ارجاع می دهیم.

۱۰۴- کدام قرار، نهایی نیست؟

- ۱) جلب به دادرسی
- ۲) موقوفی تعقیب
- ۳) منبع تعقیب
- ۴) اناطه

***گزینه ۴ پاسخ است.**

نکته ۱: طبق ماده ۲۶۵ قرار جلب به دادرسی و منع و موقوفی تعقیب سه قرار نهایی است و با صدور آنها کار دادرسی پایان می یابد.

نکته ۲: اما طبق ماده ۲۱ قرار اناطه یک قرار شبه نهایی است و با صدور آن رسیدگی دادرسی کلاً متوقف نمی شود و پایان نمی یابد و با شرایطی ادامه می یابد.

نکته ۳: برای پاسخ به این سوال فقط کافی بود به نمودار قرارهای دادرسی که در دوره امهات ارائه شد، فهرست وار نگاهی می انداختید. همین.

۱۰۵- در کدام یک از جرایم مستوجب مجازات تعزیری زیر، صدور قرار نظارت قضائی، مستقلاً جایز است؟

- ۱) تعزیری درجه ۸
- ۲) تعزیری درجه ۶
- ۳) تعزیری درجه ۷ و ۸
- ۴) تعزیری درجه ۷، ۶ و ۸

***گزینه ۳ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از تبصره ۱ ماده ۲۴۷ ق.ا.د.ک. ۱۳۹۲ طرح شده است.

نکته ۲: این تبصره می گوید: «تبصره ۱- در جرائم تعزیری درجه هفت و هشت، در صورت ارائه تضمین لازم برای جبران خسارات وارده، مقام قضائی می تواند فقط به صدور قرار نظارت قضائی اکتفاء کند.»

نکته ۳: پاسخ این سوال نص محور نیز برای داداستانیها بسیار ساده بوده است زیرا مشابه این سوال را در آزمون های مفهومی - مهارتی موسسه داداستان چندین بار دیده اید و محشای من خود را به روش شبکه ای که در کلاسها و دوره امهات و درس نامه ها بارها بر آن تاکید شده، تهیه و تدوین نموده اید. سایر داوطلبان را به بازدید «تطبیق مستند» در سایت ارجاع می دهیم.

۱۰۶- علاوه بر موارد مذکور در ماده ۳۰۲ ق.ا.د.ک، در کدام یک از جرایم زیر، تشکیل پرونده شخصیت در مورد اطفال و نوجوانان الزامی است؟

- ۱) جرایم تعزیری درجه ۵ و ۶
- ۲) جرایم تعزیری درجه ۶ و ۷
- ۳) جرایم تعزیری درجه ۷ و ۸
- ۴) کلیه جرایم تعزیری

***گزینه ۱ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۲۸۶ طرح شده است. اما طراح محترم توجه نکرده که متن ماده اصلاح شده است و از متن ماده ۲۸۶ سابق سوال طرح شده است و گفته شده: «علاوه بر موارد مذکور در ماده ۳۰۲» در حالیکه ماده ۲۰۳ درست است.

نکته ۲: بله، این سوال در آزمون استاندارد وکالت، ایراد تایپی دارد. خوب، داشته باشد. شما این گونه سوال ها را نیز در آزمون های مفهومی - مهارتی داداستان تجربه و مدیریت کرده اید و لذا به این سوال هم بی تردید پاسخ درست داده اید زیرا در کلاس ها و امهات آدک اموختید که هیچ چیزی نباید شما را از پاسخ درست دادن و موفقیت در آزمون؛ باز بدارد. این طور نیست؟

نکته ۳: ماده ۲۸۶ اصلاحی ۲۴ / ۳ / ۹۴ می گوید: «علاوه بر موارد مذکور در ماده ۲۰۳ این قانون، در جرائم تعزیری درجه پنج و شش نیز، تشکیل پرونده شخصیت در مورد اطفال و نوجوانان توسط دادرسی یا دادگاه اطفال و نوجوانان الزامی است. (اصلاحی ۲۴ / ۳ / ۱۳۹۴)»

نکته ۴: این دومین سوال از مواد اصلاح شده قانون در سال ۱۳۹۴ است.

۱۰۷- کدام یک از مقامات زیر، در خصوص جرایم علیه منافع و مصالح ملی و خسارات وارد به حقوق عمومی مکلف به طرح دعوی و پیگیری آن در مراجع بین المللی است؟

- ۱) وزیر امور خارجه
- ۲) رئیس قوه قضائیه
- ۳) وزیر دادگستری
- ۴) دادستان کل کشور

*گزینه ۴ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۲۹۰ طرح شده است.

نکته ۲: این ماده می گوید: «ماده ۲۹۰- دادستان کل کشور مکلف است در جرائم راجع به اموال، منافع و مصالح ملی و خسارت وارده به حقوق عمومی که نیاز به طرح دعوی دارد از طریق مراجع ذیصلاح داخلی، خارجی و یا بین المللی پیگیری و نظارت نماید.»

نکته ۳: از مبحث دادستانی کل کشور و مواد ۲۸۸ تا ۲۹۳ سوالات متعددی طرح و درس نامه های مفصلی ارائه شده است. محشای من خود را ببینید.

۱۰۸- در مرحله تحقیقات مقدماتی در کدام دسته از جرایم زیر، طرفین دعوی باید وکیل یا وکلای خود را از بین وکلای رسمی دادگستری مورد تأیید رئیس قوه قضائیه انتخاب کنند؟

- ۱- فقط در جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی که مجازات آنها مشمول مجازات مقرر در ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ است.
- ۲- در جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی و جرایم سازمان یافته که مجازات آنها مشمول مجازات مقرر در ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ است.
- ۳- فقط در جرایم سازمان یافته مشمول مجازات مقرر در ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲.
- ۴- در کلیه جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی و نیز جرایم سازمان یافته با هر میزان مجازات.

*گزینه ۲ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از متن تبصره ماده ۴۸ طرح شده است.

نکته ۲: ماده ۴۸..... تبصره: در جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی و همچنین جرایم سازمان یافته که مجازات آنها مشمول ماده ۳۰۲ این قانون است، در مرحله تحقیقات مقدماتی طرفین دعوی، وکیل یا وکلای خود را از بین وکلای رسمی دادگستری که مورد تأیید رئیس قوه قضائیه باشد، انتخاب می نمایند. اسامی وکلای مزبور توسط رئیس قوه قضائیه اعلام می گردد. (الحاقی ۱۳۹۴/۳/۲۴)

نکته ۳: این سومین سوال از مواد اصلاح شده قانون در سال ۱۳۹۴ است.

۱۰۹- تحت کدام یک از شرایط زیر، صدور قرار بازداشت موقت توسط مراجع نظامی الزامی است؟

- ۱- در زمان جنگ، در مطلق جرایم ارتكابی
- ۲- در زمان صلح، در جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی
- ۳- در زمان جنگ، در برخی جرایم و موارد احصاء شده در قانون
- ۴- در زمان جنگ، فقط در جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی

*گزینه ۳ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از ماده ۶۱۸ طرح شده است.

نکته ۲: پاسخ گویی به این سوال با تسلط شبکه ای به قانون و درک ارتباط مواد ۲۳۷ تا ۲۴۰ با مواد ۶۱۸ و ۶۱۹ قانون میسر است و بس. در درس نامه ها نیز در این خصوص سوال طرح و تذکرات لازم داده شده است.

۱۱۰- کدام دسته از جرایم زیر، به طور مستقیم در دادگاه صالح مطرح و رسیدگی می شوند؟

- ۱- جرایم تعزیری درجه ۷ و ۸ و منافی عفت و جرایم افراد زیر ۱۵ سال
- ۲- فقط جرایم تعزیری درجه ۷ و ۸ و جرایم افراد زیر ۱۵ سال
- ۳- جرایم مستوجب زنا و لواط و جرایم افراد زیر ۱۸ سال
- ۴- فقط جرایم منافی عفت و تعزیری درجه ۷ و ۸

*گزینه ۱ پاسخ است.

نکته ۱: طبق تبصره ۱ ماده ۲۸۵: «ماده ۲۸۵- تبصره ۱- تحقیقات مقدماتی تمامی جرائم افراد زیر پانزده سال به طور مستقیم در دادگاه اطفال و نوجوانان به عمل می آید و دادگاه مذکور کلیه وظایفی را که طبق قانون بر عهده ضابطان دادگستری و دادسرا است انجام می دهد.»

نکته ۲: طبق ماده ۳۰۶: «جرائم منافی عفت به طور مستقیم، در دادگاه صالح رسیدگی می شود. (اصلاحی ۱۳۹۴/۳/۲۴)»

نکته ۳: طبق ماده ۳۴۰: «جرائم تعزیری درجه هفت و هشت، به طور مستقیم در دادگاه مطرح می شود.»

نکته ۴: این سوال برای غیرداداستانی ها یکی از سخت ترین سوالات و برای داداستانیها یکی از ساده ترین سوالات است. آنقدر موارد رسیدگی مستقیم (۲۹۹ و ۲۸۵ و ۳۰۶ و ۳۴۰) را در کلاس ها و دوره امهات و درس نامه ها تذکر داده ایم که هیچ داداستانی نیست مگر اینکه این موارد رسیدگی مستقیم را در «محشای من» خود داشته باشد. سایر داوطلبان آزمون وکالت، «تطبیق مستند» را در سایت فراموش نکنند زیرا هیچ وقت برای شروع دیر نیست.

۱۱۱-اعلام جرم در کدام صورت، از موجبات قانونی تعقیب دعوی عمومی است؟

- ۱-اعلام کننده ناظر وقوع جرم بوده و جرم غیر قابل گذشت باشد و به علاوه قرائن و اماراتی مبتنی بر نادرستی اظهارات وی وجود نداشته باشد.
- ۲-اعلام کننده ناظر وقوع جرم باشد، خواه جرم مذکور قابل گذشت یا غیرقابل گذشت باشد.
- ۳-فقط جرم از جرایم قابل گذشت بوده و اعلام کننده ناظر وقوع آن باشد.
- ۴-جرم غیرقابل گذشت و در عین حال مشهود باشد.

*گزینه ۱ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۶۵ طرح شده است.

نکته ۲: ماده ۶۵- هرگاه کسی اعلام کند که خود ناظر وقوع جرمی بوده و جرم مذکور از جرائم غیرقابل گذشت باشد، در صورتی که قرائن و اماراتی مبتنی بر نادرستی اظهارات وی وجود نداشته باشد، این اظهار برای شروع به تعقیب کافی است، هرچند قرائن و امارات دیگری برای تعقیب موجود نباشد؛ اما اگر اعلام کننده شاهد قضیه نبوده، به صرف اعلام نمی توان شروع به تعقیب کرد، مگر آنکه دلیلی بر صحت ادعا وجود داشته باشد. یا جرم از جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی باشد. نکته ۳: در گزینه ۲ و ۳ جرم قابل گذشت ذکر شده است که با توجه به ماده ۱۲ فقط با شکایت شاکی شروع به تعقیب می شود و جرم مشهود و غیرمشهود ضابط ربطی به شروع به تعقیب دادستان ندارد و جرم باید برای دادستان و بازپرس یا ضابط مشهود باشد نه اعلام کننده. نکته ۴: در کلاس ها و درس نامه های آزمون های مفهومی-مهارتی بارها در مورد ترسیم شبکه ارتباطی بین مواد ۱۲ و ۱۰۲ و ۶۴ تاکید کرده ایم. محشای من داداستانیها موید این امر است. تطبیق مستند فراموش نشود.

۱۱۲-مقررات دادرسی دادگاه های کیفری یک، در کدام دادگاه های دیگر لازم الرعایه است؟

- ۱-دادگاه اطفال
- ۲-دادگاه انقلاب در موارد تعدد قاضی
- ۳-دادگاه انقلاب
- ۴-همه دادگاه های کیفری

*گزینه ۲ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از تبصره ماده ۲۹۷ طرح شده است و یک کلید ساده دارد که هرکسی در کلاس ها یا دوره امهات آدک شرکت کرده باشد یا درس نامه های داداستان را مطالعه کرده باشد یا لاقلاً، تبلیغات سوال ۱۲۰ نکته ای صلاحیت کیفری را خوانده باشد، با رمز «ممدشون» به این سوال براحتمی و به سرعت پاسخ درست می دهد. نکته ۲: این تبصره می گوید: «مقررات دادرسی دادگاه کیفری یک به شرح مندرج در این قانون در دادگاه انقلاب، در مواردی که با تعدد قاضی رسیدگی می کند جاری است.»

۱۱۳-هرگاه شخصی که به موجب حکم دادگاه کیفری مسئول پرداخت هزینه دادرسی است فوت نماید، پرداخت هزینه به عهده کیست؟

- ۱-به عهده وراثت وی است
- ۲-به عهده عاقله وی است
- ۳-از اعتبارات قوه قضائیه پرداخت می شود

۴-از ماترک وی وصول می شود.

*گزینه ۴ پاسخ است.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۵۶۵ طرح شده است.

نکته ۲: این ماده می گوید: «هرگاه شخصی که به موجب حکم دادگاه مسؤؤل پرداخت هزینه دادرسی است، فوت کند، هزینه مذکور از ماترک وی وصول می شود.» نکته ۳: در آزمون های جامع و در بودجه بندی ها از مواد مربوط به هزینه دادرسی بارها سوال طرح شده است. محشای من شما داداستانیها شبکه ای از نکات را در این خصوص در خود جای داده است چون به علت کمبود وقت و محدودیت تعداد سوالات و کثرت نکات، شیوه طرح سوالات داداستان این است که بجای طرح گزینه های پرت، تمام گزینه ها حاوی نکات متعدد است.

۱۱۴-تحقیقات مقدماتی جرم رایانه ای که محل وقوع آن معلوم نباشد، توسط کدام دادسرا صورت می گیرد؟

- ۱-دادسرای محل اقامت بزه دیده
- ۲-دادسرای مرکز استان محل کشف
- ۳-دادسرای محل کشف

۴- فقط دادرسی امور رایانه ای تهران

***گزینه ۳ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۶۶۵ طرح شده است. در درس نامه ها بخصوص آزمون های جامع آخر تذکر داده شد که قسمت دادرسی جرایم رایانه ای حداقل یک سوال دارد. این پیش بینی محقق شد.

نکته ۲: ماده ۶۶۵- «چنانچه جرم رایانه ای در صلاحیت دادگاههای ایران در محلی کشف یا گزارش شود، ولی محل وقوع آن معلوم نباشد، دادرسی محل کشف مکلف است تحقیقات مقدماتی را انجام دهد.»

نکته ۳: اگر یک دادستانی ماده ۶۶۵ را ندیده باشد اما ماده ۱۱۶ و ۱۱۷ و ۱۱۸ را که هم در کلاس ها و یا در دوره امهات و یا در درس نامه ها و یا نمودارهای صلاحیت کیفری تحت عنوان «قاعده فرعی» تعیین صلاحیت محلی در «قواعد عام صلاحیت محلی» خوانده و نکات مهم را به محشای من منتقل کرده باشد و تفاوت ماده ۱۱۷ و ۱۱۸ را با ماده ۳۱۰ در خصوص صلاحیت محل دستگیری به رسیدگی را درک کرده باشد، هم به این سوال و هم به سوال ۱۱۸ به راحتی و به سرعت پاسخ درست داده است.

۱۱۵- کدام یک از قرارهای تأمین زیر، در خصوص اشخاص حقوقی قابلیت صدور ندارد؟

۱- ممنوعیت انجام بعضی فعالیت های شغلی جرم زا

۲- منع ادغام شرکت در شرکت دیگر

۳- منع انحلال شرکت

۴- وثیقه

***گزینه ۴ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۶۹۰ طرح شده است. وثیقه از قرارهای تأمین ماده ۲۱۷ و ۲۸۷ و برای اشخاص حقیقی است نه حقوقی.

نکته ۲: ماده ۶۹۰ در صورت وجود دلیل کافی دایر بر توجه اتهام به شخص حقوقی و در صورت اقتضاء منحصرأ صدور قرارهای تأمین زیر امکان پذیر است. این قرارها ظرف ده روز پس از ابلاغ، قابل اعتراض در دادگاه صالح است.

الف - قرار ممنوعیت انجام بعضی از فعالیت های شغلی که زمینه ارتکاب مجدد جرم را فراهم می کند. {گزینه ۱}

ب - قرار منع تغییر ارادی در وضعیت شخص حقوقی از قبیل انحلال، {گزینه ۳} ادغام {گزینه ۲} و تبدیل که باعث دگرگونی یا از دست دادن شخصیت حقوقی آن شود. تخلف از این ممنوعیت موجب یک یا دو نوع از مجازات های تعزیری درجه هفت یا هشت برای مرتکب است.

نکته ۳: یکی از محسنات روش شبکه ای در تدریس آن است که داوطلب بطور مقایسه ای مواد مرتبط با هم را فرا می گیرد و با هم مطالعه می کند و تفاوت ها و تشابهات آنها را درک می کند و سوالات این چینی را به راحتی پاسخ می دهد و اگر برای غیردادستانی ها، آدک سوالات سخت یا متوسط باشد برای داداستانیها ساده یا بسیار ساده خواهد بود.

۱۱۶- هرگاه در خصوص حکمی که متضمن مجازات بدنی است از دیوان عالی کشور تقاضای اعاده دادرسی شود، شعبه دیوان عالی کشور، در خصوص اجرا یا عدم اجرای آن مواجه با کدام تکلیف است؟

۱- شعبه دیوان بدو تقاضا را بررسی می کند و در صورتی که نظر اعضای شعبه بر پذیرش درخواست باشد، دستور توقف اجرای حکم را می دهد.

۲- شعبه دیوان صرفاً در خصوص تجویز اعاده دادرسی اظهار نظر می کند و در مورد توقف یا عدم توقف اجرا مواجه با تکلیفی نیست.

۳- شعبه دیوان عالی با وصول تقاضای اعاده دادرسی و قبل از اتخاذ تصمیم درباره تقاضا، دستور توقف اجرای حکم را می دهد.

۴- صرفاً پس از تجویز اعاده دادرسی و مشروط به موافقت رئیس دیوان عالی کشور، اجرای حکم قطعی متوقف می شود.

***گزینه ۱ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از رای وحدت رویه ۷۴۲-۷/۵/۹۴ طرح شده است که بارها در کلاس ها و درس نامه ها و دوره امهات تذکر داده شد که آرای وحدت رویه و قوانین جدید مصوب مابین شهریور ۹۳ تا شهریور ۹۴ بخصوص آرای وحدت رویه جدید حتماً مورد سوال قرار خواهند گرفت و این پیش بینی هم محقق شد.

نکته ۲: رأی وحدت رویه شماره ۷۴۲-۷/۵/۱۳۹۴ هیأت عمومی دیوان عالی کشور

غایت و هدف قانون گذار از وضع تبصره اصلاحی ذیل ماده ۴۷۸ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب سال ۱۳۹۲ این است که احکامی که پس از اجراء، قابل تدارک و جبران نیست و نسبت به آن تقاضای اعاده دادرسی شده قبل از حصول نتیجه تقاضا موقتاً به موقع اجراء گذارده نشود. بر این مبنا و با توجه به قابلیت اجرای احکام قطعی کیفری، شعبه دیوان عالی کشور برای صدور دستور توقف اجرای حکم ابتدا باید درخواست را بررسی و ملاحظه و چنانچه نظر اعضای شعبه بر رد

درخواست باشد صدور دستور توقف اجرای حکم امر بی فایده و لغوی است و به این جهت صدور این دستور در چنین مواردی به دلالت عقلی موافق مقصود قانون گذار نبوده و موضوعاً از شمول حکم مقرر در تبصره مذکور خارج است. براین اساس، رأی شعبه سی و چهارم دیوان عالی کشور که با این نظر

انطباق دارد صائب و موجه تشخیص می گردد. این رأی طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عالی کشور لازم الاتباع است .

۱۱۷- در کدام مورد، شخصی که در جریان تحقیقات مقدماتی به هر علت بازداشت شده باشد، می تواند درخواست جبران خسارت ایام بازداشت را نماید؟

۱- صدور قرار بایگانی نمودن پرونده

- ۲- صدور قرار موقوفی تعقیب
- ۳- صدور قرار منع تعقیب
- ۴- صدور قرار تعلیق تعقیب

***گزینه ۳ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۲۵۵ است. که بارها در درس نامه ها چند بار تذکر داده شد که احتمال طرح سوال از مواد ۲۵۵ تا ۲۶۱ در مورد جبران خسارت بازداشت شده بیگناه وجود دارد و این مبحث مورد سوال قرار خواهد گرفت و این پیش بینی نیز محقق شد منتهی برد امروز با کسی است که برای مطالعه درس نامه های مفصل ادک در زمان خودش وقت کافی گذاشته باشد.

نکته ۲: « ماده ۲۵۵- اشخاصی که در جریان تحقیقات مقدماتی و دادرسی به هر علت بازداشت می شوند و از سوی مراجع قضائی، حکم براءت یا قرار منع تعقیب در مورد آنان صادر شود، می توانند با رعایت ماده (۱۴) این قانون خسارت ایام بازداشت را از دولت مطالبه کنند.»

۱۱۸- شخصی مرتکب یک فقره کلاهبرداری در تهران و یک فقره جعل مبیاعه نامه درورامین شده است، لیکن در کرج دستگیر می شود، رسیدگی به اتهامات متهم در صلاحیت کدام مرجع است؟

- ۱- دادسرای عمومی و انقلاب کرج
- ۲- دادسرای عمومی و انقلاب تهران
- ۳- دادسرای عمومی و انقلاب ورامین

۴- جرم کلاهبرداری در دادسرای عمومی و انقلاب تهران و جرم جعل در دادسرای عمومی و انقلاب ورامین

***طبق نص قانون گزینه ۲ پاسخ است**

(نظر دکتر خالقی در ص ۳۲ جلد ۲ ادک در پاراگراف آخر مبحث تعدد اتهام در صلاحیت اضافی هم همین است.)

نکته ۱: کلاهبرداری جرم اهم است نسبت به جعل مبیاعه نامه که یک سند عادی است و طبق ماده ۳۱۳ باید به همه اتهامات یکجا رسیدگی شود و طبق ماده ۳۱۰ محل وقوع جرم اهم برای رسیدگی به همه اتهامات صالح است.

نکته ۲: طبق ماده ۲۲ دادسرا در معیت دادگاه است و صلاحیت دادسرا هم طبق ماده ۳۱۷ و ۴۰۱ تابع صلاحیت دادگاه است.

نکته ۳: صلاحیت سخت ترین مبحث ادک است اما برای داداستانیها که تمام آن را در یک نمودار دیده اند و در یک شبکه منسجم یاد گرفته اند، پاسخ درست دادن به سوالات صلاحیت همانند سوالات نص محور ساده و سریع خواهد بود.

۱۱۹- رسیدگی به جرایم مطبوعاتی در صلاحیت کدام دادگاه است و جلسه رسیدگی دادگاه با حضور حداقل چه تعداد از اعضای هیئت منصفه رسمیت می یابد؟

- ۱- حسب مورد اتهام، دادگاه کیفری یک یا دو محل وقوع جرم- ۱ نفر
- ۲- دادگاه کیفری یک مرکز استان محل وقوع جرم- ۷ نفر
- ۳- فقط دادگاه کیفری یک استان تهران- ۱ نفر
- ۴- دادگاه کیفری یک محل وقوع جرم- ۷ نفر

***گزینه ۲ پاسخ است.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۳۰۵ و قانون مطبوعات است اما اگر متن قانون مطبوعات را ندانید باز هم باید به سوال جواب درست بدهید. زیرا متن ماده ۳۰۵ فقط در گزینه ۲ آمده است. فقط در گزینه ۲ عبارت کلیدی ماده ۳۰۵ آمده است: «دادگاه کیفری یک مرکز استان محل وقوع جرم»

نکته ۲: ماده ۳۰۵: «به جرائم سیاسی و مطبوعاتی با رعایت ماده (۳۵۲) این قانون به طور علنی در دادگاه کیفری یک مرکز استان محل وقوع جرم با حضور هیأت منصفه رسیدگی می شود.»

نکته ۳: ماده ۲۸ قانون مطبوعات: «پس از انتخاب اعضاء هیأت منصفه، موضوع ماده (۳۶) این قانون، مراتب توسط رئیس کل دادگستری استان به اعضاء ابلاغ می گردد. دادگاه رسیدگی کننده به جرائم مطبوعاتی، حداقل یک هفته قبل از زمان رسیدگی از تمامی اعضاء هیأت منصفه دعوت می کند تا در جلسه محاکمه حضور یابند. دادگاه با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء هیأت منصفه رسمیت خواهد یافت. اکثریت آراء حاضران ملاک تصمیم گیری هیأت منصفه خواهد بود، اعضاء هیأت موظفند تا پایان جلسات دادگاه حضور داشته باشند.»

نکته ۳: این سوال چندمین سوال مطروحه از مباحث صلاحیت است که در آزمون وکالت طرح می شود و اهمیت دوره امهات را مبرهن می سازد که به دو مبحث قرارها و صلاحیت و تشکیلات می پردازد.

۱۲۰- رسیدگی به کدام یک از جرایم زیر، در صلاحیت دادگاه انقلاب اسلامی نیست؟

- ۱- دخالت غیرمجاز در امور پزشکی و دارویی
- ۲- دخالت غیرمجاز در امور سمعی و بصری
- ۳- خرید و فروش غیرمجاز اسلحه جنگی

۴- قاچاق کالاها ممنوع

*گزینه ۳ پاسخ است.

قسمت اول: تحلیل سریع گزینه‌ها

نکته ۱: گزینه ۱ طبق قانون خاص در صلاحیت دادگاه انقلاب است.

نکته ۲: در ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی آمده بود: «هر کس بدون داشتن پروانه رسمی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی به فنون مزبور اشتغال ورزد یا بدون اخذ پروانه از وزارت بهداشت اقدام به تأسیس یکی از مؤسسات پزشکی مصرح در ماده یک پروانه خود را به دیگری واگذار نموده و یا پروانه دیگری را مورد استفاده قرار دهد بلافاصله محل کار او از طرف وزارت بهداشت تعطیل و به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا دو سال و پرداخت غرامت از پنج هزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد.» در ۱۳۷۴/۱/۲۹ ماده واحده‌ای که مبنی بر اصلاح ماده سه قانون مذکور بود به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و تبصره ۶ ماده واحده مزبور رسیدگی به جرائم موضوع این قانون را در صلاحیت دادگاههای انقلاب اسلامی قرار داد.

نکته ۳: گزینه ۲ طبق قانون خاص در صلاحیت دادگاه انقلاب است.

نکته ۴: طبق ماده ۱۱ قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌کنند اصلاحی ۱۳۸۶ «رسیدگی به جرائم مشروحه موضوع این قانون در صلاحیت دادگاههای انقلاب است.»

نکته ۵: گزینه ۳ طبق رای وحدت رویه ۷۲۷ در صلاحیت دادگاه عمومی است نه انقلاب. چون خرید و فروش، قاچاق محسوب نمی‌شود و مشمول ماده ۳۰۳ نیست.

نکته ۶: رأی وحدت رویه شماره ۷۲۷ - ۱۳۹۱/۹/۲۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور: «چون ماده ۴۵ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ که مقصود از قاچاق اسلحه را وارد کردن به مملکت و یا صادر کردن از آن یا خرید و فروش و یا حمل و نقل و یا مخفی کردن و نگاهداشتن آن در داخل مملکت عنوان کرده بود، طبق ماده ۲۱ قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز مصوب ۱۳۹۰/۶/۷ لغو گردیده و در ماده یک این قانون قاچاق سلاح، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل وارد کردن آنها به کشور یا خارج نمودن آنها از کشور به طور غیرمجاز تعریف شده است، لذا به نظر اکثریت اعضای هیأت عمومی دیوان عالی کشور خرید و فروش، حمل و نقل، مخفی کردن و نگاهداشتن سلاح، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل به طور غیرمجاز از شمول عنوان قاچاق خارج و رسیدگی به این جرایم در صلاحیت دادگاه عمومی است. این رأی به استناد ماده ۲۷۰ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری صادر شده و برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاه‌ها در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

نکته ۷: گزینه ۴ طبق قانون خاص در صلاحیت دادگاه انقلاب است.

نکته ۸: طبق ماده ۴۴ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۲: «ماده ۴۴ - رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاها ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادرسی و دادگاه انقلاب است.»

نکته آخر و پایانی: ضمن تبریک پیشاپیش موفقیت در آزمون وکالت به همه داوطلبانی که مزد زحمات طاقت فرسای خویش را امروز دریافت کردند، خاطر نشان می‌سازد نه قبولی در آزمون و نه عدم قبولی در آزمون وکالت، پایان راه نیست. هر دو حالت آغاز راهی سخت برای فهم و تسلط به قوانین کاربردی از جمله آیین دادرسی کیفری است که راهی برای فهم و تسلط روزافزون به آن جز به روش تعلیم و تعلم شبکه ای وجود ندارد. روشی ابتکاری و انحصاری که فقط و فقط مختص داداستانیهاست که به کلاس‌ها یا دوره امهات و درس نام‌های آزمون‌های مفهومی - مهارتی دادستان دسترسی داشته یا دارند یا خواهند یافت. موفق باشید.

منتظر فایل تطبیق مستند سوالات آزمون وکالت ۹۴ باشید. هم اکنون می‌توانید جهت شرکت مجدد در آزمون وکالت به آدرس سایت dadestan.com مراجعه کنید.